

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 34.

Plymouth, Pa., d. 20 Rugpjucio (August) 1902 m.

Metas XVII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Raszant apie permainymą adresu butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Del norinczių pamatyti musu aikcasių siuncziamę vieną numerį dykai. Prenumerata turi buti iszvirszaus apmokęta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku'

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.2
ONE INCH ONCE	\$1.0
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.0

all communications must be addressed

J. J. Pauksztys & Co. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of "Vienybe Lietuvniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job Printing in all modern languages.

Vienybe Lietuvniku'

Iszeina koczna Sereda, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
I UZMARE.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metu	\$10,00
Viena eilute smulkiom raidems	25c.
Uz colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkvojimai: uz vieną sykį	50c
D 1 sykius garsinant	75c
Tris sykius (uz vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitai nesistanczias, kaip tik per MONEY ORDER, oa registravotose gramatose ant szito entraszio.

J. J. Pauksztys & Co.

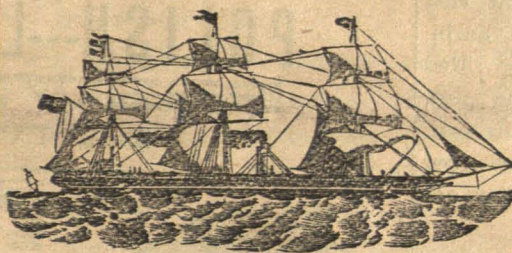
221 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanauskas!

Navja Lietuviszka Karcziama N. W. Cor. S. 2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.

Uzlaikom ko pulkiausius gerimus, szalta Aliu, Dektina, Vyna, ir Havanos cigarus, prietsm yra visoki uzkazdziai ant stalo per visa diena. Kiekvienas uzdejas randa czia szirdinga priemima, todel nepamirszkite Lietuviai atsilankyti.

Neikite pas svetima, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street, WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtine ir alus! kviecziam lietuvius.

Czia ganei pigiausias laivakertes ir pigiai nusisi pinigus i visas svieto dalis.

Garsingas akuszieris

ir Specialistas

moteru ir vaiku ligose,

DR. S. E. FEINBERG,

pagarsesjes jau nuo 15 metu

musu mieste, nuo 1 Lie-

pos maino savo vieta.

Szimtu-szimtai ligonių atras jo namuose, tamtyczia įtaisytuje laboratorijoje.

437 Adams Ave.

Vine st. kertė,

prieszais vokiszkaja baznyczia, kap ir visada, tikra rodą ir pagelba.

DR. FEINBERG YPATINGAI

.....GYDO.....

Ausu, nosies ir akiu ligas,

Vaiku ligas,

Teipgi moteru negales,

ypacz prigulinczias prie akuzerijos (gimdyviu negales).

Isztyrinēja akis tiems, kurie reikalauja akinu (akulioriu).

Galima uztkiti ji jo ofise kasdien nuo 10 val. isz ryto, paskui nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 7 val. vakare.

Kas negalētu pats atsilankyti pas ji, tegul apraszo savo nedagalėjimus, o gaus ant tu pedu tikra rodą.

Dr. S. E. Feinberg, 437 Adams Ave., Scranton, Pa.

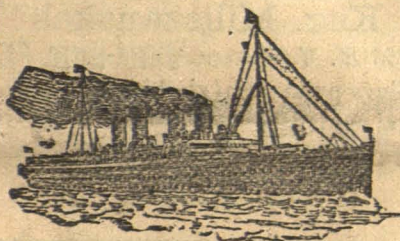
Pas dr. Feinbergą yra abu telefonu, kuriais galima pakviesti ji pas ligonius isz kiekvienos vietos.

Didele krautuve IR KARCZIAMA

Kas nori gero tavco gauti ir skanaus gerymo ragauti, tegul atsilanko pas Joną Žukaucką

Plymouth, Pa.

Telefonas 369 — 2 S. S.
P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Pardodu Laivakorte ant visokių liniju ir stuncziu pinigų i visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikonszky ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkellavusį uzlaikytu kaetlegarnėje, tegul szaukiatsi prie manes, o az ji iszliuosuosiu. Lietuviai krepkltės pas savo tautietį, o br. ite uzganėdinti.

RECEPTAI.

Koznoi geroi aptiekoje gaus cezas — t. kras gyd. oles. Jeigu turėj gerą receptą. Mes (ardno) dme receptus gydymui visokių ligų ir litokius parazytus geriansių daktaru sviete. Ptaszyk alszkiai tikra vszdą ligos angltzkoj arba lot. biezkoj ksilhoje resztą razyk lietavi zka: kiek turi metu ligonia, vyras ar moteris? su tuom raztu stlusk manis vieną dolerį, o aptu-rėsi rec. ptą. Norėdams apie ką pastklausti, at-eiszk n arą už 2c. dėl atsakymo.

Adrisuek sziteip:

GLOBE FORMULA. CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Daugiat kaip 30 metus iszmgintasi Dr. RICHTERO wisam swietui zinomas "ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER. yra geriausia gyduole nuo Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt. ir wisokiu Rheumatiszaku skaudejimu. uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl Street, New York.

Mėsinyczia Gabrio J. Miliaus,

Uzlaiko kasdien szviezia męsa, kiau-liena, versziena, jautiena, avincziena, kumpiai szviezi rukyti, deszru visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teposgi uzlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir uz pgesreprekę neikaip pas kitus visi pas G. J. Miliu,

220 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka. Johanna Želviene.

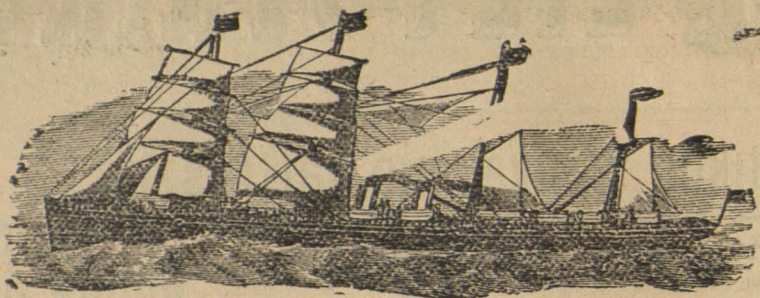
Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Ofisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Ofisas { nū 7 iki 9 ryto, nū 12 iki 1 po piet, atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima i savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia jiems pagalbe ir gera prieziura,

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pini gus, kuriu jus prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszeketi lietuvizskai ir lenkiskzai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i depositu bankos ir mokam po 3 1/2 procentus aut metu. Procentu tik ta mokam nuo 50 doleriu ir vizaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 mensesius. Padeti ir izimti gali koznu dienu nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuviu prietelis!
Mykolas Boruch,
Minersville, Pa.
Uzlaiko mesinyzia teipgi ir grosersztorj.

Parduoda laivakortes ant 5-kiu geriausiu liniju ir siunczia pinigus i visas svieto dalis, reikale kriepitės pas savo prieteli.

LIETUVIZSKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia mada, duoda drutu ir gera materija ir uz pige preke.
Teiposgisenu ant nauju perdirba.
Visi pas savo Tautietj.

EUROPOS DAKTARAI SPECIALISTAI.

DR. J. SOUPCOFF

DR. J. COHEN.

Tikrube daktarizskam iszitime gal pasiekti tik tokis daktaras, kuris ilgesi laika savo gyvenimo perleido ant trinejimu. Musu datrimas gyvuoja nuo 15 metu ir didziausioje Europos ligonbucliuos. Esame daktarais, uztvirtintais Berlyno, Wiedniaus ir Warszavos medicinos akademiju. Turime teipgi paliudijimus isz koznos valstijos szio kraszto. O kad gydem tukstanczius zmoniu kaip senam kraujui teip ir sziczia su laimingiausia pasekme, tai esam ir daber pasireng iszdit kozna liga, kokia gal patikti zmozgu. Ka? ar branginat savo givasti? Ar norit but sveikais per visa savo gyvenima? Ar mislinat, kad negerai ilgai laukt? O delto nelaukit ilgiaus, bet gid kit: pas daktarus, kur supran o jus kalba ir broliszkai prijauzia jusu kentėjimus.

APSILPNYTI VYRAI Jeigu sergate ligom, paeinancziom nuo iszdykimo arba užsikretimo jeigu ieszkot pagalbos pas daktarus ir jos neradot, tada mes norim paszneketi apie ta Ligoniu iszduosim teisinga kontrakta, kad turetu kuom mus laikit. Kiekvienoi vietoj ligonius atlancome.

Gydome ir iszgydome:

Szaltj, Dzeulj, Neuralgia, Plavima szirdies, Pilvo ligas, Reumatizma, Moteriu silpnibės Nemi-ga, Paralyzia, Dziova pradzioj, ir visokias viduriu ligas. Tep-gi Vaiku ligas, Liusas kranjo, inket, szv. Vito szoki ir t. t. Su didziausiu atargumu gydome Oda ir Slaptas ligas abiejų liczių. Uzmo-kestis labai maza o gyduoles, kurias pate sutaisom ir gabenam jez Eur pos dovanai.

DR. J. SOUPCOFF & DR. J. COHEN.

OFFICE VALANDOS:

806 Penn Ave.

(PIEMAS AUGSZTAS)
Pittsburg, Pa.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 6 vakare
Nedeliomis nuo 10 iki 2

Markell Building.

NUO 9 ISZ RYTO IKI 8 VAKARE

Connellsville, Pa.

142 PITTSBURG STR. COR. APPLE.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Su-vienytose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALU PORTERU** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputi uzsilinksmini bet gal-

vos neskauda, nes jame nera jokių primaiszytu kvarbu ne prozky.

Todelgi perkantieje ir par-davejai (karcziamnikai) visa-cis reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsite avo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Office:
313 Bedford Ave.
Broadway &
South 8-th st.

Geriause gyduole ant sndrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkima plauku trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalina visoki neczist: sistena kaip tai: pleiskanas, dedervines, niezus papucus ir stabdo galvos skaudėjima. Jeigu užtemijote savo plauku slinkima, umai atsizsau kitia o gazytai pagelba ant sulaiky-mo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvu plyku ir persitikrino, kad uzle plaukai ir paliudyjima duoda i visu "Publika".

[Temykite: kad sziu gyduoliu negalima gaut kitur, tik isz mus firmos siuncziam.]

Norinti gauti visa roda, apraszok padėjima savo plauku: kokia piezastis yra. Roda ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 coliu plozio, 24 coliu augszcio, ant puikios popieros, su prisuntimu 30 ct. Gaunamas „Vie-nybės" redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musu užsi-tarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visa savo gyvenima truse ant naudos savo tautieciu ir tē-vynės.

Siuntejei!

sviesto, s-ro, kiausziņu ir kitu tavo-ru, bus linksmi iszgirsti apie nauje feight ejiama Lackawannos gelezinke-lio ant sziu metu, specializskai einan-tis greitai i New Yorka, Newarka ir tt. kurs sutinka patarnavima del si-ntetu ir gautoju.

Karai su ledais isz East Owego, sekenti ta miesta Syracuse, Utica Division to Seranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ejiimas prasidejo 22 May r eina kas utaroikas ir ketvergas k zna nedele, ateinantis i rytinius niestus seredos petnyczios rytais.

Specializskas laikas paskirtas, del siuntinejimo ir koznas agentas pri-duos reikalaujentiems visas infor-macijas.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Mes katik gavome szvieziu pavasariņu czeve-ryku vyrizky, moterizky ir vauku, visi yra Juni jos darbo, parduodame uz visai pige preke. Tei pos-gi czeverykus dirbame ir ant apstetavimo. Ateik ir pamegink o busi uzganedintas.

Tiktai 25 centai!

Kas prisius 25 c. paczto markemis, ap laikys tuзина puikiu poperiu gromatoms raszitie, su puikiom kvietkom, apskaiti-mais ir pavinczevonom. Uz \$1.00 ap-laikys 5 tuzinas virsz minetu poperiu.

Adresuokit teip:

W. Kudaranekas.

70 W. 5 str. o. Boston, Mass.

PERŽVALGA.

— A. Juskevyčiaus žodyno „Litovskij Slovar“, kaip pranesą iš Petropilės, iszeisianti greitu laiku antroji knyga, iszleista Mokslų Akademijos kasztais; rengiama į spaudą ir tolesnėji medega.

— „Tėvynės Sargas“, Lietuvos kunigų organas, 6 numeryje apreiskė ypatingą savo sprendimą, ką reikia laikyti už dievobaimingą žmogų: mirusio kunigaikščio Mykolo Oginskio (isz Plungės) įpėdinis, nekoksai grasas Załuski, esąs dievobaimingas, nes turįs paprotį bučiuoti kunigams į alkunę... Kiti žmonės vadiną tokį papratimą „idolatria“ (garbinimu stabo arba dievaizcio), o tokius kunigų panudimus „idolatria“ (iszkėlimu savęs į dievaiczius).

— „Tėvynės Sargas“ nuo 6 num. iszeidinėsiąs po naują redakciją. Tiek to, koks buvo iksziol „T. S.“; vienog, jei jis ką netikusio ir paraszydavo, tai su atviru siekiu, su gerais no rais, vengdamas asabiszkumų. Prie naujos redakcijos prasi-dėjo kraipymas tikrų atsitimų su tyczia nužiurėtais siekiais: gana perskaityti szitą isztrauką isz patilpusio 6 „Tėv. Sar.“ num. straipsnio „Isz Amerikos“: „Prie „tautiečių“ Susivienyjimo norėję prigulėti net ir kunigai: Žilinskis ir Žebriš, bet per seimą Bostone atmeta juos, kaipo katalikiškus kunigus. Reikia-gi žinoti, jog naujasai Susivienyjimas tik per anuodu kunigu ir susidarė pereitą metą; visur agitatoriai, tverdami naują Susiv., garsino, buk „Rymo katalikai ir jų kunigai neteislingai juos nuszkriaudę ir paniekinę tokius kunigus, kaip Žil. ir Žeb.“ Daug žmonių jie pagavo ant šitokios meškerės, o dabar, kaipo nereikalingus, atmeta anuodu kunigu. Nėra nevien teisybės, ale ir dėkingumo pas daugelį mūsų dienu liberalų!”

Kiek czia negražaus iszmislo ir betaktiszko tycziojimosi isz paczių kunigų Žilinskio ir Žebriš! Kur „T. S.“ girdėjo apie panasų „mėtymą“?

— Daktaras Jonas Szliupas, gyvenęs pirmiaus Scranton'e, Pa., persikėlė nuolat gyventi į Philadelphia, Pa. Gyvenimą apsirinko po 328 Federal str., S. 3-th & 4-th str., prieszais parką.

— Kun. M. Kraucziunas, lietuviszkos Chicagoje parapijos prabaszczius, davė \$20 ant padidinimo lenkiszkos seminarijos Detroit'e.

† Likimas padarė naują spragą lietuvių eilėse: 12 rugpiuczio pasimirė Trenton'e, Mo., **Ignas J. Grieszius**, — dar jaunas vyras, mokinęs Ruskino kollegijoje; jam szvietė graži ateitis, o tauta tikėjosi susilauksiant jame gerą darbininką... Velionis iszkilmingai palaidotas 17 rugpiuczio Union City, Conn., į kur jo kuną, kaipo savo sąnario, iszreikalavo szv. Jurgio draugystė.

Isz Lietuvos.

Isz Rietavo, Raseinių apyg. Kunigaikščio Bagdono Oginskio valkatos, kurie truputį czirpina ant sziokių tokių pabuklių ir vadinasi muzikantais, o szejp jau tik mergas kirkiną ir dėlto vadinąs visos gubernijos isztvirkėliais, padavė Kauno vyskupui praszymą, kad jiems bažnyčioje sakytų lenkiszkus pamokslus. Vyskupas palikęs tai klebonui Jaczinauskiui, o szisai jau buvęs besakąs, tiktai... nebeliko kam, nes „muzikantai“, kaip ir višados, praszymą padavę, toliaus pakrumėmis „grajjė“. Pamokslų jiems reikia, ale tų, kame juos galima rasti, jų paczių gyvenime, kur reik pasakyti jiems atvirą tiesą. Bažnyčioje-gi zudyti visą parapiją dėl 30 neesanczių vaikinių, tai perdaug. Rietaviszkiuose,

apart kunigaikščio valkatų, nėra lenkų.

Isz Raseinių. Raseiniuose po dviejų mėnesių giedojimo vien lietuviszikai, klebonas Doczkus, su perkunais isz ambonos maiszydamas, liepė žemaičiams vėl lenkiszikai giedoti. Ir vėl gieda 2-3 vyrai, o visa bažnyčia tyli ir pyksta ir pykti bijo. „Polskaja intryga“ kris, žinoma, ne ant intrigantų, bet ant vargsų žemaičių. Lenkiszikai negiedojo, kad nebuvo kam. Andai priesz szv. Kazimierą bernukas lasktė po visą bažnyčią, jieszkodamas, kas lenkiszikai pagiedotų, o nesuradęs, atėjo pas kleboną į spaviednyčią. Klebonas, trenkdamas durikėmis, iszbėgo prie altoriaus, kame radęs jau besitaisantį lietuviszkąjį giedorių, nubruko szalin ir patsai visą suplikaciją atgiedojo lenkiszikai. Nieks jam nepadėjo; tylinčioje bažnyčioje tesigirdėjo Ivanczikas ir Leskanskis. Po kelių nedelių nežinia kas privarė daugybę lenkiszkių mergų, kad visos szauktų; na, ir szaukė, kaip Raseiniai dar negirdėjo. O klebonas isz ambonos garbino lenkus. „Kas paliko kelis tukstanczius ant apmuryjimo szventoriaus? Ar ne lenkai? Kas daugiau prisidėjo prie muryjimo kapų? Ar ne lenkai“? ir tt. Dėl tų visų lenkų geradėjyszčių reikia užlaikyti jų kalbą bažnyčioje.

Isz Kavarsko, Ukmergės pav. Pernai kavarskiecziai iszsiirinko sudzias, tarp kurių keletą tikrų latrų — girtuoklių, už arielką ant mirties sudyjanczių. Tokius reiktų ant kiaulių perdėti, ne ant žmonių, nes savo duszją prarasdami, dar ir kitus į prapultį patraukia, įkalbinėdami nereikalingas provas, nesutikimus tarp susiedų, kad tik daugiau iszvilioti pinigų ir degtinės. Buva vieną kartą sude. Sudzios

klausinėja apie kas-žin-koki versziuką. Sudzia G., už stalo seiles varvindamas, klausia: „ka aks buva a telia-a-kas?“... Jei liežuvio nebeapverezia, tai kaip jis savo sąžinę pajudis ant teisybės? Su szluota toki isz selskos! Starszina Palavenis — geras žmogus; kodėlgi tokių „sudzių“ nesutvarko?
A. G.

Krekenava, Panevėžio pav. Laikas mainos ir mes kartu mainomės. Vieną gražią nedėdienį einu į Krekenavos bažnyčią. Prisivijau keleivį su smarkiai apdriskusia sermėga ir sveikinu paprastu lietuviszku pagarbinimu. — „Na wieki wieków!“ — iszgirdau atsakymą. Einu toliau, sutinku kitą pusamžį žmogų su juodais drabužiais. Kaipo neabejotinai „bajorą“, sveikinu lenkiszikai. — „Ant amžių amžinųjų!“ — girdžiu atsakymą ir net iszsižiojau... Va, tai tav su bajoryste ir lenkyste kas dedas! Lenkystė isz surduto į sermėgą lenda, o lietuvystė isz pilkos sermėgos į juodą surduta...
Krekenavos vargonista, asztuntus metus czia betarnaudamas, didokus ragus įgijo. Ar jis lietuvis, ar lenkas yra, to nežinau; bet žmones iszkoneveikti tai labai moka lenkiszikai. Bažnyczios tarnui nepadoru nemandagiai apsieiti su žmonėmis, kurie jį užlaiko. Klebonas turi prižiūrėti lokius. (Isz „T.S.“), J. Lietuvėlis.

Skuodas, Telszių pav. (Nuo savo korespondento). Minėtą andai priežodį „miestelį Skuodo apszviet žvaigždė juoda“ kiti suka ant busianczios nelaimės, butent pastatymo cerkvės szitame miestelyje. Mat, Skuodo popams teko Kęstaiczų (Rakytų) bažnyczios ir kliosztoriaus karmelitų nejudamieji turtai ant amžino valdymo. Treji metai atgal, parvezus į Skuodą pirmą.

jį vežimą Kęstaiczių bažnyčios sienojų, batuszka-popas, sveikas atsigulęs, naktovidu nuszlupo. To netekus, į jo vietą atsibastė kitas batuszka, kurs dabartiniame laike pradėjo po truputį bludyti bei svaitėti sziokius-tokius niekniekius. Žmonės pilna burna szoneka, kad tas batuszka, kaip ir jo pranokėjas, yra Dievo baudžiamas už valdymą katalikų savasties. Vieni sako, kad dar to nepakaks, bet ir trecziasis batuszka, dar atsibastęs į Skuodą, galvą padėsiąs ir tada gudai pamesią savo užmanymą statinėti cerkves tę, kur nėra gal nė vieno pravoslavo. O kiti pranaszauja, kad jau su sziuo batuszka gudų užmanymas pasibaigs.

Skuodo parapijonai įnirto puoshti bei dabinti savo katalikiszką bažnyčią: jos bokszta taiso, stogą isznaujo dengia ir sienas isz lauko pusės isz naujo dažo. Pasistebėtina, kad kurszininkai-latviai Liuterio bei Kalvino tikėjimo savo aukomis ant katalikų bažnyčios nuo žemaczių neatsiliekti. O nereikia pamirszti, kad Skuode yra ir liuteriszka bažnyčia.

Telszių Pliumpis.

Didysis straikas.

Dabar jau eina penkiolikta straikavimo savaitė. Paczios kompanijos pripazįsta, kad suvienyti į uniją angliakasiai dabar laikosi straiko dar drucziaus, negu pradzioje. Su skebais pradėti darbą kompanijos nieku budu negali, ypacz dabar, kada visos kasyklės užleistos, kaip kas pagadinta, prietaisai sukliure, o skebai, jug, darbo neiszmano. Be to dar reiktų apstatyti kiekviena kasyklę kareiviais (teip mislyja kapitalistai), bet to nesusilauks, nes milicija nepaskirta sergėjimui kasyklių.

Galima spėti, kad nepoilgo bus kokia atmaina. Kompanijos, be abejonės, norės ap-

gauti darbininkus ir pasaliu budu vilios į darbą. Gali būti, kad kompanijos iszkabinės apgarsinimus, szaukiancius į darbą ir zadanczius pakelti mokestį (kaip sako, ant 10 ct.).

Turime persergėti straikuojanczius, kad netiketų nejo kiems atsiszaukimams, kurie nepaeina isz unijos kanceliarijų (headquarters). Jei grįsz į darbą, tai grįsz visi darbininkai drauge, kaip padavadys unijos virszininkai. Ar iszlaimėsar pralaimės, darbininkai turi sugrįžti į darbą ne kaipo iszklydusios avys, bet kaipo tvirtai suglausta ir druta armija — į naują darbą ir į naują kovą. To reikia, idant darbininkų nevydonai nesidziaugtų, matydami iszardytus tarp jų vienybės ir brolystės ryszius.

Renkimes in tikrąją kovą.

Trims mėnesiams sukakus nuo pradzios straiko, — tos didzios kovos darbininkų su kapitalistais, — nematoma dar aiskiai, kurioje pusėje bus pergalė. Darbininkai, nors stoka kęsdami, laikosi tvirtai, idant ateityje iszkovoti geresnį buvį. Kapitalistai niekaime nori prisilenkti ant darbininkų reikalavimų ir rodosi laukia pasidavimo, kur darbininkai pasiduotų ant jų valios. Vienog, tēmyjant į bėgi tos kovos, kapitalistai yra didelėje baimėje ir pergalės jie nesusilauks dėl darbininkų vienybės ir savitarpinės paszelpos. Kapitalistai stengiasi visokiais keliais suardyti tą darbininkų vienybę, net kunigus pasisamdydami, tai judoszių jieszkodami, tai kareivius partraukdami, kas vienog jiems neatnesza geistinos naudos. Didziausia kapitalistų baimė, — tai ateinanti rinkimai lapkriczio mėn., kur darbininkai, persitikrinę apie visokius ma-

lonumus ponų republikonų ir demokratų, gali juos paszalinti nuo valžios vietų, iszrenkant darbininkus, arba isztkimus jų prietelius, kurie darys tiesą visiems žmonėms lygiai, o ne vien kapitalistams, kaip iki sziol kad daryta. Apmainius valdininkus, virs kitagadynė, nes darbininkas gaus visą algą už savo darbą ir neprivalys daugiaus alkio kęsti, nepus maistas krautuvėse. Darbininkų skaitlius siekia milijonus, kada kapitalistų vos keletas tukstanczių teyra, ir dėlto bus visai lengva kova rinkimų dienoje, jei kiekvienas darbininkas atiduos balsą už savo draugbrolių darbininką, o ne už stiklą alaus, arba dolerį už kapitalistą, už ką tas atsिमoka siurbimu kraujo ir kulkomis isz rankų neiszmanėlių. Kaip dabar darbininkai laikosi vienybės, nė vienas neeina dirbti, teip ir balsavimo dienoje tegul nezusta nė vienas balsas nuo darbininkiszko tikieto, o bus iszlaimėta. Musų bus pergalė.

J. A. Damijonaitis.

Straiko atgarsiai.

Skebas persiszovė. Skebai ir szerifo valkatos nerimauja, kad negauna paszaudyt isz revolverių į žmones; Plymouth'o apielinkėse straikieriai elgiasi labai ramiai tai neturėdami kitokios pramogės, skebai patys savę szau-do: ana, kasyklėje Jersey, skebas G. Sullivan iszovė savį deszinį kelią ir jį nugabeno į Serantono ligonbutį gydyti.

Darbininkų prieteliai?

Angliszkas laikrasztis „Pottsville Republican“ isz 4 ir 5 dienos szio mėnesio patalpino airių kunigo isz Shenandoah Pa., graudenimą parapijonų, kuriame tas kunigas ragina savo aveles mesti straikavus ir grįžti prie darbo, kad nepaisytų ant kaluakasių sueivieny-

jimo (unijos), kuris buk nieko nelaimėsiąs ir t.t. Paskui tą airį pasekė ir musų lietuviszki kunigai, ir, kaip tas pats laikrasztis pranesza, prigundę apie 300 straikierių eiti prie darbo.

Tai gi darbininkams vertėtų suprasti, kad turi kovoti ne vien su kapitalu, bet ir jo agentais, kunigais, kurie gal turi daug akcių prisipirkę ir, turėdami įtekmę ant nesuprantanczių žmonėlių, stumia juos dar giliaus į kapitalo nasrus. Priesz tokius kapitalo agentus kova lengva — neduokim jiems pinigų, tai apsieis be akcių.

Pottsvillietis.

Szerifas nuramdė.

Rugpiuczio 5 d. buvo pradėjęs dirbti Pancoast Colliery Co. vaszeris szalia Serantono. Straikieriai, tą pamatę, pradėjo rinktis aplinkui ir su akmenais laidyti, ardyti rėles ir tiltus. Kompanija tolkalbiu praneszė szerifui, kuris tuojau atvyko į sumiszimo vietą. Tuli straikieriai iszbėgiojo, bet nevisi. Szerifas pasakė straikieriams, kad užsilaukytų ramiai, neardytų kelių ir tiltų, iki pasibaigus straikui, kuris iszeis ant jų naudos, jeigu straikieriai ramiai užsilaukys. Straikieriai paklausė ir iszsiskirstė. Tarp jų karsztuolių buvo daugiausiai lenkų ir keletas lietuvių.

J. Mithus.

Bando pradėti darbą.

Plymouth, ties Washington'o kasykle, yra anglies plovinyčia, vadinama „The North American washery“; 13 rugpiuczio tę pastatė reikalingas maszinas ir pradėjo dirbti. Kompanija tikisi gausianti daug darbininkų ir varysianti darbą sparcziai; kurą masziuoms imsianti nuo artymojo Nottingham'o durbankių. Plymouth'e viskas tyku ir ramu; žmonės elgiasi gražiai; dėl pradėto toje plovinyčioje darbo nėjokių ermyderių nepakilo ir veikiaus ji pati sustos dirbus, nesant darbininkų.

Duryea'os
„maistas“.

Per vieną plauką Duryea'oj butų buvęs toks lygiai kraujo praliejimas, kaip ir Shenandoah'e; tik čia nebuvo tokių „juodųjų aniuolų“, kurie butų metę maisto žariją, kaip Shenandoah'e. Čia maistas pasibaigė visai kiteip. Atsitikimas toks: 14 rugpjūčio, ties Warnke's vaseriu, kur dirba skebai, buvo susirinkę straičiai; tuo tarpu koks girtas žmogus, vardu Clark (neunionistas), pradėjo daužyti aptvarą; kompanijų policistai ėmė šaut ne į tą girtą žmogų, bet į ramiai stovincius žmones; tada žmonės atsakė ant šuvių akmenimis; policistai beszaučydami pataikė lietuviui Jonui Urevyčiai į koją. Atsiskubinus miesto policija sustabdė šaudymą ir suaresztavo visus valkatas (isz viso 24, o viens sumusztas izstruko) ir pastatė juos po \$10,000 kaucijos. Juos sudys už kurstymą žmonių į maistą ir užpuolimą ant ramių žmonių. Dabar vaszeris tuszczias — liko tik du sargai. Viduje policija rado 13 padėtų didelių Winchester'io šaudyklių ir 11 šzeip šaudyklių — vis tai savininkai buvo paskyrę darbininkams.

Paniekinoskeba.

Milicija, kuri yra apgulus dabar Shenandoah'a, susideda beveik izs vienų darbininkų, ir dar prigulinezių į darbininkiskas unijas. Teip, vienoje kompanijoje 8 pulko izs 55 kareivių 47 unijonistai. Į tą kompaniją atėjo pasisvečiuoti du skebai izs St. Clair Coal Co.: mat, milicija ir skebai — tai broliai, viens kita gina. Vienog, tarp unijonistų milicijonierių atsirado tokių, ką sudarė tuoj komitetą ir ant tų pėdų izsvadino izs zin nepraszytus „sveczius“.

Kelione patamsese.

Mūsų tautietis J. Rudnickas

apraszė 32 „Vien.“ num. savo kelionę į West Virginiją, parodęs, kaip kompanijų agentai buvo taikęsi apgauti darbininkus. Vienog, atsitikimas, kurį apraszo „New York World“, nors panaszus į anąjį, bet jau stacziai primena kokią stebuklingą pasaką izs „Tukstancio ir vienos nakties“. Juo jis žingeidesnis, kad izs to matome, kaip pasaliai kompanijos yra suorganizavusios viliojimą skebų į vietą straičiuojanczių angliakasių. Paprastam žmonių gyvenime toksai pasielgimas butų pavadintas kuoasztriaisiais žodžiais; dvasiszkija nerastų teip darantiems vietos nė pragare. Bet kada tai daro kapitalistai, tai tas yra legaliszka, pagal įstatymus.

Reikia be to atsiminti, kad tie žmonės, apie kurinos bus kalbėta, — tai amerikiečiai, kurie pažįsta szitą szalį, moka angliszka ir abelnai supranta, kaip kas yra. Bet jeigu szviečiai atvažiavę izs Europos žmonės (kaip tai nesyki buvo) pakliuva į tokių vanagų nagus, — tai galima numauyti, ką su jais kompanijos daro. Tai turi būti arszesnė verguvė, negu senovėje negrų pas kraugerius plantatorius. O valdzia tyli; pats shakehanderis ant Sagamore Hill tampo sav raumenis ir miklina liežuvį į rudenines kalbas.

Trisdeszimts du vyrai ir vaikinai pasiskundė, kad juos, begyvenant New Yorke, suviliojo kompanijos „Erie Railroad“ detektivas ir 7 rugpjūčio nusiuntė juos į Pittston, Pa., uždarytam vagone; čia jie buvo priversti dirbti plautuvėje (washery), sujungtoje su anglies kasykle. Samdant, jiems visiems buvo sakyta, kad jie gaus darbą prie naujai tiesiamo Peansylvanijoje geležinkelio.

Du izs tų žmonių pataikė izs sprukti izs kapitalistų varžos. Vienas vardu David Altman, kitas — Frank Felt, abu

mėsininkai nuo 117 Ridge str. (New York City); jiedu pasikui tą dalyką ir izsvedė į aiksztę.

O dalykas buvo toks.

Nepažįtamas detektivas, kuris nuduodavo „agentą“, ėmė kalbinti visus kas tik pasisukdavo, važiuoti dirbt į Pennsylvaniją. Agento klausė, ar tų ne straičkas, o jis atsakydavo, duosias darbą ne kasyklėse, bet prie naujo geležinkelio. Kiekvienam darbininkui buvo žadėta algos po \$45 ant mėnesio ir visas maistas.

„Jei butume žinoję, kur mus nuvesz, mes niekad nebutume pametę savo namų“, — pasakoją Altman su Felt'u.

Toliaus Altman apipasokojo visus savo priepuolius sziteip.

„Asz nuėjau 6 rugpjūčio pas „agentą“ Neufeld's coal yarde, ant Stanton str., kur ir susitikau su juo; jis kalba vokiszka ir angliszka, o gyvenąs, kaip sakė, Scranton'e. Jam, girdi, reikią 60 su virszum žmonių prie statymo geležinkelio Philadelphijoje, ir pasiulė man darbą. Asz atsakiau, netinku į tokį darbą, nes dirbdavau kaip mėsininkas.

— „Gerai!“ — atsakė agentas: — „mes turime 3000 darbininkų ir kiekvienas liuosai pasirenka sav darbą; mes patys ir valgydiname juos; tų reikės mėsininkų, idant kapoti mėsą ir neszioti virėjams; tai galėsit dirbt, kaip mėsininkas“.

„Paklausus apie algą, agentas pasakė, kad asz gausiu po \$45 ant mėnesio ir visą maistą. Tada asz sulygau su juo.

„Buvo liepta ateiti ant rytojaus, 9 val.; visus parsisamdžiusius susodino į vieną vagoną; kitų pasaziurių tų neleido. Į tą trukį įlipo dar kiti du agentai, musiszki draugai.

„Buvo kelios minutes iki pusiaunaktų, kada mes privaziavome Pittston'a. Mus tyczia vežė palengva — kokias asz

tuonias valandas vietoje dviejų ar trijų.

Naktį vagono duris užrakino ir užleido visus uždangalus ant langų ir durų; mums praziavus kokias tris stacijas sziapus Pittston'o, staiga užgesino visus žiburius.

„Pavažinėjęs patamsese, trukis sustojo. Neilgtrukus, mes izszgirdome szaudant izs lauko. Į mūsų trukį lakstė akmens. Visi, ką buvo vagone, izszigando ir nusiminė; mus apėmė didžiausias nesmagumas; mes szokome, kad izsbėgti izs vagono, bet durys buvo užrakintos. Szaudymas nesiliovė ir akmens krito be paliovos.

„Mes supratome, jog patekome į straičko vietą, tarp straičiuojanczių.

„Skebai! skebai!“ — girdėt buvo szaukiant žmones.

„Diduma izs mūsų buvo pilni izszgasties; staiga trukis szjudo ir vėl nusirito tolyn; praziavę keletą mylių tamsumoje ir po raktu, vėl sustojo me.

„Tada uždegė žiburius, atarakino duris ir burelis žmonių su szaudyklėmis įsirangė į mūsų trukį. Mes mislyjom, kad jie szaudys mus, bet agentas liepė mums nurimti ir nieko nesibijoti.

— „Tai mūsų apgynėjai“, — pasakė jis. — „Jie atėjo nulydėti mus į tikrą vietą. Bukit be baimės“.

— „Teip, mes atėjome apginti jus“, — pratarė viens apginkluotas vyriszczias, įlipęs į mūsų vagoną.

„Keletas izs tų apginkluotų žmonių atsistojo ant pryzakinės platformos, keletas ant užpakalinės, o kiti susėdo į vagoną, atkisę savo szaudykles.

„Buvo pusiaunaktis, kada mes pasiekėme Pittstoną. Mūsų vagoną atkabino nuo tikrojo trukio ir nuvarė į kasyklės stotę, kokias dvi ar tris mylias toliaus nuo Pittstono stacijos.

„Visų rankos augszty!“ — izszgirdome prisakymą. Izskė-

lėme rankas.

Žmonės su sžaduklėmis ėjo pirmi, o mes paskui juos. Atėjome į ruimingą pasziurę, kur padėjome savo pundelius. Paskui mus įvedė į didelį ruimą, kur buvo pagaminta mums vakarienė. Aplinkui riogsojo daug lusznu, kuriose mums reikėjo nakvoti.

Penktą valandą iš ryto mus prikėlė; mes paklausėme, kur tas agentas, ką suviliojo mus važiuoti į Pittstoną. Mums pasakė, kad tas agentas prie kasyklių nepriguli ir, pametęs mus, išvažiavo.

Sargas, kuriam mes pasiskundėm, juokėsi iš mūsų. Jis pasakė, kad mums reikės dirbti plautuvėje prie kasyklės ir kad mes gausime po 15 centų už valandą darbo. Jei dirbsime ilgai kas dieną ir šventdieniais — tai, girdi, galėsime užvartyti po \$45 kas mėnesį.

— „Nėjokio darbo prie geležinkelių čia nėra“, — tyečiojosi sargas.

„Mes skundėmės ir sakėm, jog norime grįžti atgal. Sargas pasakė, kad galime grįžti, jei turime kuo užmokėti kelionę į New Yorką. O kompanija atiduos uždarbį tik po dviejų sąvaiczių. Dėlto, — sakė sargas, — mums nieko neliekti, kaip tik eiti dirbti“.

— Į tokias tai žabangas pakliuvo tie žmonės. Altman, kurs szitą dalyką apipasakojo, tik apgavęs kompanijos bernus, išspruko iš tos kasyklės, drauge su Felt'u; jiedu sugrižo į New Yorką vogeziomis, už dyką, prisikabinę prie tuzczio freight-kario.

Tas pats agentas, kurio pravarde Hermann Seidmann (vokietis), buvo prikalbinęs važiuoti tuo pacziu sykiu ir 17 metų vaikiszczią Jokubą Preiss. Dabar jo motina apskundė į sudą buvusį aldermaną Emil Neufeld, kurslaikoanglų krautuvę ir kurio agentai suviliojo jos sunų važiuoti į straiko vie-

tas. Ponui aldermanui reiktų, pagal įstatymus, sunkiai atsakyti.

Shenandoah'o lietuvių protestas.

Shenandoah'o atsitikimai mokina mus daugelio dalykų. Dabar tik visuomenė aiskiai pamatė, kas jos prieszininkai ir nedraugai.

Pirmiausiai pasirodė tokiais tuli katalikiszki kunigai, ypacz airiszkas prabaszczius H.F. O'Reilly; budamas seniausiu kunigu Shenandoah'e ir bene perdėtiniu ant vietinių katalikiszkių klebonų, O'Reilly išplatino piktą savo įtekmę ir ant kitų kunigų; kaip raszo „New York Journal“, nuo tos įtekmės neliko liuosas ir vietinis lietuviszkas klebonas, nekalbant jau apie lenkiszką. Tartum pametęs protą, O'Reilly drabstė sunkius apkaltinimus ant nepažįstamų jam žmonių (lietuvių), dargavojo uniją ir jos vadovus, keikė straiką ir straikuojanzczius.

Kitais nedraugais, ne geresniais už tulus kunigus, pasirodė visa melagių-reporterių armija. Tarnaudami kapitalistams, visi reporteriai ir korespondentai raszinėjo į New Yorko ir Philadelphijos laikraszczius stacziai nebutus daigtus. Tie melai, garsinami po laikraszczius kaipo isztirta teisybė, padarė tikrą miszinį žmonių protuose.

Blogiausia, kad iš pradžių visi tikėjo tiems melams, net ir pats generolas Gobin su savo oficierais. Prisiskaiczius visokių iszmislų, gen. Gobin'ui prisisapnavo net slapti pulkai foreignerių, kurie naktimis galanda ir szveiczia ginklus, rengdamiesi užpult ant milicijos; gen. Gobin pats sakė, kad tuos maisztininkus—anarchistus musztruoja buvę austriszki ir rusiszki oficierai, „iszsigimuszciejie iszperos isz augsztų vokiszkių ir rusiszkių bajorisz-

kių giminių“. Dvasiszcija, szventam įkvėpime, tą pasaką pataisė, tvirtindama, kad maisztininkus mokina musztrų ne austriszki ir rusiszki oficierai, bet... daktaras J. Szliupas isz Scranton, Pa., „kurs yra padėjęs ant to visą savo laiką ir visą turtą“.

Ir vis tai buvo raszyta rimcziausiuose Amerikos laikraszcziuose! Mažesniejie laikr. atkartojo tuos melus ir dabar apskrita Amerika žino apie „anarchistų ir nihilistų armiją“ Shenandoah'e.

Tik generolas Gobin, ką nedaręs, nesusekė tos baisios armijos ir suprato, kad tai melai. Jam teip įsipyko visoki pramanyti praneszimai apie „maisztus“, „skerdynes“ „nihilistus“, — jog gen. Gobin stacziai pasakė reporteriams, kad jeigu jie nesiliaus melavę laikraszcziuose, tai jis uždrausias jiems rinkti Shenandoah'e žinias („N.Y.V.Z.“, 13-VIII).

Vidur tokių sukurių pasijuto Shenandoah'iszkis „Lietuvių valstiecių susidraugavimas“ vardan D. L. K. Algirdo („Lithuanian Citizens Association D.K.L.A.“), kada jam iszpuolė priderystė stoti apgytime savo tautiecių ir pakelti protesto balsą. Ir susidraugavimas atliko savo pareigą, parodęs savo dvasios stiprybę.

„Valstiecių susidraugavimas“, atėjus paprasto mitingo dienai, 13 rugpiuczio 1902 m., apsvarstė ir vienu balsu priėmė szitokias rezoliucijas:

„Kadan-gi, pagal vieszus laikraszcziuose praneszimus, visą kaltę ir atsakymą už pastaruosius sumiszimus nori, kaip rodos, sumesti ant lietuvių;

„Kadan-gi, žinoma yra, jog tie ermyderiai pakilo tarp nesilaikanczių tvarkos gaivalų isz daugelio tautyszczijų;

„Kadan-gi, vietiniai žmonės-lietuviai yra paklusnus įstatymams teip lygiai, kaip ir kiekviena kita gyventojų da-

lis, o anarchistiszkių palinkimų jie savo tarpe neužkenczia, ir

„Kadan-gi, toki apskelbimai gimdo neiszteisinamą nuziurėjimą (isz blogos pusės) į visą lietuviszką tautą, —

Todėl yra nutarta: jog mes paniekiname visoki perzengimą szalies įstatymų, visoki priesvartos apsireiszkimą arba nukrypimą nuo įstatymų pas kiekvieną žmogų; jog kaltė ir atsakymas už visus prasizengimus turi būti uždėta ant tikrojo kaltininko arba tikrųjų kaltininkų (pavienių), o ne ant zinomos tautyszczės arba luomos (kliasos) žmonių;

Nutarta: jog mes nupeikiame ir paniekiname tą budą, kuris vartojamas praneszimuose apie paskutinį sumiszimą: tuose praneszimuose maisztaus visur sujungiamas su lietuvių vardu, kaipo ypatinga luoma; turime viltį, jog toks praneszimų budas toliaus nebus naudojamas.

Komitetas:

M. Raizis,

V.T. Roleika,

J. Patrick.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Lowell, Mass. Skaitant laikraszczius, matyt tautiszkas judėjimas visur, kur tiktai lietuviai gyvena, teip Amerikoje, kaip ir Lietuvoje. Net szirdis isz džiaugsmo plaka, kad mūsų tautiecziai kilę isz tautiszko snaudulio (letargo) ir kitus budina, szaukia į pulką prie darbo. Amerikoje mes galime laisvai darbuotis, bet Lietuvoje, tėvynėje, mūsų broliams sunku yra kovoti su tamsybės galybe, carizmu, kuris kaip smakas neprisotinamas ryja aukas — mūsų geresniuosius tautieczius uždaranant kalėjimuos, tai isztremiant į Siberiją ant keleto metų. („Darbininkų Balsas“ 4 num. pranesza apie tokias aukas, kur 25 ypatos nubaustos isztrėmimu nuo 1 iki 5 metų, tarp

kurių yra 2 moters ir 3 kunigai. Red.). Tokios aukos, pasisventimas turėtų uždegti kiekvieną lietuvį meile savo tautos ir brolių suszelpimu, kurie pasiszvenčia dėl gėrovės savo nuvargintų brolių. Yra daugelis tautiečių, kurie atjaucžia tai, suszelpia isztremtuosius, bet jų yra dar per mažai, nes toksai atjautimas turi būti visų atjautimu, visų suszelpimu.

Pas mus brolius, Lowell'yje, tokio jausmo negalima įžiūrėti su žiuronu. Skaitymu laikraszczių ir knygų neužiūima ir dėlto liekasi tokiais užauszėliais; tautiszki reikalai jiems svetimi, nereikalingi, net „grieszni“. Ir vietoje to visas atliekamas laikas dingsta girtavimuose, loszime kortų, pesztynėse, vaitojime už gročių ir už tą viską užmokėjimas didelį pinigų skvajeriams.

Draugystė D. L. K. Algirdo, uždėta 28 spalio 1900 metuose, veik pasiganėdina vien tautiszku vardu, sąnarių priguli apie 40, nors lietuvių czionai yra per 200 ypatų. Draugystės įstatymai laisvi, tikėjimas nuo draugystės reikalų yra atskirtas. Už draugystės sutvėrimą priguli dėka p. S. Viskaczkai ir velioniui V. Saboniui, kuris nesigailėdavo žygių isz Lawrence atvažiuoti ir mus suorganizavo.

Nors lietuvių czia yra per 200, bet laikraszczius skaitanczių yra per mažai. Ateina vos 3 egz. „Vienybės“, 3 „Lietuvos“ ir 1 „Saulės“.

Dėlto, broliai, meskim tiasias niekystes, kurios kenkia protui, sveikatai ir teip nužemina žmogų. Skaitykime gerus laikraszczius ir knygas, o tuo pakelsime ir iszlavįsime savo protą, mažiaus nuvargsime, mažiaus kasztų turėsime, negu niekystes varydami ir vaitodami užgročių. Mes turime neapsileisti su kitų vietų lietuviais, nes tai mūsų didžiausia pareiga yra, idant

vieta peiktinų darbų užimtų

pagirtini, kad užszvietų szviesa, meilė, brolystė ir tiesa.

Jaunas Algirdas.

So. Boston, Mass. Patyrus isz „Vienybės“ apie szelpimą angliakasių, straikuojanczių už kąsnį duobos, kurią kapitalistai nori su visu nuo jų atimti, Dr-tė szv. Kazimiero turėjo susirinkimą 10 d. rugpiuczio, kur buvo apsvarstytas straiquierių padėjimas ir buvo nartarta, kad suszelpiti juos nors kiek. Draugystė paskyrė isz savo kasos \$10 (deszimts dol.) ir apart to, iszrinko kelis vyrus, idant pereitų per Bostono lietuvius, rinkdami aukas suszelpimui straiquierių. Tai gi, bostoniecziai, malonėkit paaukanti, kiek galėdami: nes gali ir mus patikti kada-nors nelaimė kovoti už buvį.

Toliaus, susirinkusiems buvo apreiksza laikraszczių praneszimai, pagal kuriuos katalikiszki kunigai (tarp jų ir lietuviszkas) apkaltino Shenandoah'o lietuvius už maiszta ir perstatė juos generolui Gobinui, kaipo anarchistus ir nihielistus. Szv. Kazimiero draugystė isztaria gilų paniekinimą tokiems kunigams, kurie be jokio pamato užtraukia visuomenės ir valdžios akyse gėdą ant visos mūsų tautos. Lietuviszksam-gi kunigui priguli ypatingas papeikimas, kad jis, vieton apgiunti savo brolius, prisidėjo prie neteisingo apskundimo jų. Pas kitas tautas dvasiszki piemens užstoja savo aveles, kad ir paklydusias, bet pas mus tankiai ir nekaltą stengiasi apszmeižti ir įstumti į prapultį. Ateis laikas, kada mūsų žmonės supras tokius apasztales: tada isz mūsų tarpo isznyks pardavikai ir judoszystė, o žydės viena meilė ir sutikimas.

K. M. Liubinas.

Philadelphia, Pa. Jau buvo garsinta laikraszcziuose apie susitvėrimą Amerikos

Lietuviszko valstiecių kliubo (The American Lithuanian Citizens Club) Richmond'e. Kliubas iszpradzių turėjo nukęsti daug nesmagumų nuo neiszmanėlių ir jų vadovo, bet ilgainiu virto kiteip: sąnarių skaitlius pasidaugino per 100 sąnarių, iszsiėmė czarterį ir laiko susirinkimus kas antra ir ketvirta pėtnyczia kiekvieno mėnesio, kliubo svetainėje, po numeriu 2738 Clarfield str., 8 valandą vakare. Kliubo siekiu yra: idant visi sąnariai taptų ir būtų tikrais Suvienuytų Valstijų ukiecziais arba valstiecziais, balsuotų už darbininkiszka partiją ir pakeltų medegiszka savo sąnarius. Dėlto visi broliai lietuviai, norintieji prigulėti prie valstiecių kliubo, ateikite ant susirinkimų virsz minėtoje vietoje ir prisidėkite prie mūsų pulko dėl savo politiszkos ir medegiszkos naudos.

J. Szulca,

Kliubo sekretorius.

Shelton, Conn. Nebus proszalį szį bei tą praneszti visuomenei isz mūsų miestelio.

Shelton'o miestelyje lietuviai pradėjo apsigyventi pirm kokių ketverių metų; bet kad tarp mūsų brolių mažai randa si, kurie mokėtų kokį amatą, tai mūsų brolių skaiczius czia nesidaugina. Dabar yra keturiuos szejmynos vedusių ir tiek jau pavienių, o teipgi dvejetas merginų. Keturi yra aksomo audejai; teipgi ir merginos turi darba, gerai apmokamą, prie aksomo iszdėrbimo; teipgi keturi turi darbus fortepianų iszdarbiavime; visi tie darbai geriaus apmokami, nekaip paprastas rankų darbas; dėlto Shelton'o lietuviai yra geros gyvenimo sąlygose ir jeigu rastųsi tarp mūsų brolių mokanczių tuos amatus, kurie virszuj paminėti, tai velytumėm atvykti į mūsų miestelį, o gali turėti gerą uždarbį.

Tas mažas mūsų brolių bu-

relis, susirinkęs 28 d. liepos, sutvėrė kuopą S. L. A.; priemusų kuopos prisiraszė dar isz artymo miestelio dvejetas vaikinų ir viena mergina. Smagu tai ant szirdies, kad tik užsiminus apie prisiraszimą prie Susivienijimo ir parodžius nauda, kokią jis mums gali atgabenti, o ateityje ir nuvargintai mūsų tautai, — visi su noru prisiraszė, užsimokėdami įstojimo mokestį; dar smagiaus paminėti, jog ir mūsų merginos nepasiliko užpakalyje ir noriai prisiraszė prie Susivienijimo, o beto dar kalbina rasztytis savo drauges isz artymo miestelio. Isztikro mūsų miestelio merginas nereikia girti: jas giria jų supratimas tautiszku reikalų ir padorus gyvenimas; už tai joms priguli didelė garbė.

Duok Dieve, kad kodaugiausiai tokių merginų mūsų tautoje rastųsi; tada mūsų tauta tuojau pasikeltų ant augsztesnio apszvietos lapinio. Tokios merginos užgėdina vyrus, kurie yra pratę sakyti, buk tai „ilgas plaukas — trumpas protas“. Vienog, pasitaiko sutikti daug tokių vyriszkių, kurie neatstoja moteriszkes plauko. Kitą, kad ir kas-žin kaip kalbintum prie naudingiausios organizacijos, tai nieku gyvu neatvesi į supratimą savo naudos. Iksziol daug jau triuso buvo padėta pabudinimui vyrų isz tamsybės miego, bet mes ir dabar tebesnaudziame. Tuotarpu, nors ant moterų ir merginų tik neseniai atkreipta atyda ir pradėta budinti jų dvasią isz miego, o jau sziądien turime daug moterų ir merginų, savo ir tautos reikalus suprantanczių. Be abejonės, gali drąsiai tvirtinti, kad jei būtų nuo to pat laiko pradėta moteriszka lytį szviesti, kaip vyriszkius, tai mes sziądien butume daug augszcziaus pasikėlę apszvietoje. *Vienas isz kuopos.*

Waterbury, Conn. Rugpiucio 9 d. 1902. Jaunasis „Lietuvos Sunų Draugystės“ „benas“ pirmą kartą važiavo per miestą ant „strytkario“, graįydami puikius marszus. Teisybė, lietuviszkas benas neseniai pradėjo mokintis, bet sziądien drąsiai pasirodė priesz publiką ir net svetimtaucziai atkreipia atydą ant tokio lietuvių gabumo. Kuopelė muzikantų labai puikiai iszrodo, ir isztikrųjų yra į ką pasistebėti: visi, kaip vienas, graįiai apsitaisę, jauni, mandagus ir patogus vaikinai; nedyvai, kad jie gali atkreipti publikos akį ant savęs. „Lietuvos Sunų dr.“, iszmokinus isz savo sąnarių susidėjusį „beną“, galės pasigirti, kad nemažą darbą bus padarę.

Waterburio lietuviams, prie puikios lietuviszkos kapelijos, truksta dar dainininkų kuopelės; be abejonės, su laiku ir ta atsiras. Atsiradus abiem minėtom draugystėm, Waterburio lietuvių turės užtektinai savo lietuviszkos linksmybės ir smagumo.

Pas mus jau nuo dabar klebonas, vaikszečiodamas po namus, pardavinėja kas-žin kokius tikietus, ir kaip sako, neva ant ateinanczių metų prie iszpažinties. Sako, kas dabar pirsiaš, tai pigiaus gaus, o paskui busiant brangiaus. Bet duodasi girdėti, kad tas pardavinėjimas tikiety ant teip vadinamos „dvasiszkos excursion“ nelabai yra pasekmingas, kadangi parapijonai teip esą iszgudrėję, jog dasizinoję, kurį vakarą atsilankys klebonas, tyczioms tą vakarą ima visi ir iszvaiksztinėja, kad tik neduot arba geriaus nepirkti į dangaus karalystę tikieta. Todėl klebonas, kaip „augstai mokinta ypata“ prasimanė kitokį budą: negarsinti, kada kur su tikietais lankysis, bet netikėtai užpulti ant lietuviszkų szeimynų. Gal teip ir geriaus sėksis?!

„Saulėje“ ir „Žvaigždėje“ kn. Saurusaitis garsino apie iszlaužytus klebonijos kvietkus, kur visą bėdą numetė ant „bedievių ir socialistų“; bet tenka girdėti, kad tai buvo darbas tų paczių kasdien baįnyčzia lankanczių davatkų. Mat, jos, pavydėdamos gaspadinei gero gyvenimo, nors tuo piktumą nuvarė. Žiurėsime, kaip per iszpažintį pasisakys davatkos tai padarę, ar klebonas norės neteisingą savo užmetimą ant nelaimingų socialistų atsaukti? Po iszlaužymo minėty kvietkų, tą nedeldienį kunigas per pamokslą net uszilo, bekeikdamas socialistus, o ant galo užkimusiu balsu užvirszyjo keiksmu ant Buechnerio. Po to pamokslo vienas lietuvis, susitikęs kleboną, sako: „kunige, sziądien macziau vieną 7 metų vaiksztį, kuris ant Tamistos visaip keikė ir uiekinė“. Kunigas: „tai jis kvailas, jo nereikia paisyti“. — „Tamista ir negeriaus pasirodei sziądien, keikdamas Buechnerį, kaip tas vaikas, ką Tamistą keikė“. Kunigas tik susiraukė. *Baįnytinis.*

Naugatuck, Conn. Rubų dirbtuvė N 2 sustojo dirbus ir 1500 darbininkų turės laukti darbo iki 4 rugsėjo. Kas turi sutaupeš skatiką — tam bepigū; bet tiems, kurie viską leisdavo su vėju, — užėjo striukabiznė. Po tiesai, tai ir visi žmonės nelinksmi, nes kietoji anglis pabrango, o ir tos sunku gauti: viena tona kasztuoja po \$9, bet pardavinėja netonomis, tik buszeliais. Višiemis rupi, kas bus užslinkus szalcziams. Kiti pradeda malkomis kurenti, bet ir tos pabrango. Rubų ir apautuvų kompanija prisipylė pilbą jarda miuksztosios anglies, bijodama, kad ir tos vėliaus nepristoktų.

Lietuviai gyvena czia suti kime; tik du biznieriai varžosi tarp savęs — katras geresnis

(jei jiedu eina lenktyn, kad pastoti „geresniais“ — tai reikia tik pagirti. Red.). Viens isz tų biznierių skaito „Saulę“, o kitas nieko neskaito. *B. A.*

Susivienijimo L. A. reikalai.

Guodotini kuopų sekretoriai teiks iszprisiųsti man žinią — kiek sąnarių savo knygose turi kiekviens July 1902 m., nemokėjusių kvartalinę duoklę? Gavęs tas žinias, turiu padaryti sulyginimą su savo knygomis, nes tai bus reikalinga į ateinanczią, priesz spalį rengiamą *Atskaitą.*

T. Astramskas,

S. L. A. sekretorius.

Guodotini XVI seimo delegatai!

Szirdingai meldziu visų delegatų ir delegaczių, kurie lankėsi ant XVI seimo Susivienijimo L. A., idant teiktųsi prisiųsti man savo paveikslius.

Tie paveiksliai man reikalingi prie tamtikro pradėto rasztelio, kurį rengiu dėl naujos Susiv. L. A. sąnarių. Su guodone *T. Astramskas.*

New Britain, Conn. Nedėlioje, 3 rugpiucio, susitvėrė nauja kuopa Susivienijimo L. A., prie kurios prisiraszė 21 sąnarys ir visi užsimokėjo prisiraszymo ir bertaininės po \$1. Pirmąjį susirinkimą pagarsino guodotinas kun. J. Žebriš; ant to pagarsinimo susirinko į po baįnytinę salę daugelis žmonių, kur iszrinkus kuopos virszininkus, prisiraszė paskui virszminėtas sąnarių skaitlius. Ateityje, tikime, mūsų kuopa pratarps, nes New Britain'o lietuvių neapsileis kitų vietų lietuviams.

Pradžia darbą sunkina. Teip buvo ir pas mus. Laikraszczinose buvo daugiau nupeikimų, negu pagyrimų, bet nuo dabar, tikiu, New Britain'o lietuvių imsis sparcziaus už tautiszkkų darbų ir užsipelns sav tautiszkką garbę, kaip tik-

ri Lietuvos sunus ir dukters.

Į kuopos virszininkus tapo iszrinkti:

Pirms. P. Sakalauckas,
Raszt. V. Dziarvus,
Kasier. J. Tutlis.

Kuopos sąnarys.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos įmokėjo:

30 Scranton, Pa.	1,50
24 Glen Lyon, Pa.	50
34 Shelton, Conn (nauja)	16,00
42 Wilmerding, Pa.	8,00
15 Pittston, Pa., Blaiv.	50
33 So. Boston, Mass. Vyt.	8,00
26 New Britain, Conn.	1,00
51 Bridgeport, Conn.	1,50
59 New Britain, C. (nauja)	21,50

Buvo \$3,250,56

Viso \$3,309,06

Kasier. *T. Pauksztis.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Praneszimas T. M. Dr. kuopoms! Kaip buvo garsinta organe, dėl neprisiuntimo didesnės pusės kuopų laimikio tikiety, buvom priversti traukimą atidėti ant 1 dienos rugsėjo, t. y. darbininkų szventės. Bet gi nors toji diena jau visai artinasi, o tikiety dar kone pusė yra neprisiųstų.

Už tatai raginam ir meldziame guodotinių kuopų virszininkų ir kitų gerų tautiecių, kad maloningai teiktųsi paskubinti juos prisiųsti, o ant raip mes busime priversti už nesugražintus tikietus paskaičiuoti po 25 ct. už kiekvieną.

O kurios kuopos iszpardavė visus, tai toms, vardan mūsų kuopos ir visos T. M. Draug., isztariam kono szirdingiausia aczių kaip tai: Waterbury'o kuopai, kuri pardavė visus 48, Pittsburg'o 34, Edwardsville 18 ir t. t.

Tikietus reikia siųsti ant szio adreso:

Jonas Raulynaitis, 43 Anderson str. Boston, Mass. Virsz. K. Liubinas, Raszt. J. Raulynaitis. Kuopa N 27 New Britain, Conn. naujai prisiraszė ir užm.:	F. Zdanavyczia 30 V. Jakubynas 30 J. Jankauckas 30 A. Kavaliauckas 30 Sekretorius A. Ilgumas.	cziai, jeigu neduosime dauge- liui žmonių išnykti, padidisi- me tuo skaitlių rasztų ir ra- szėjų.	szymą, butų užsiėmęs gydymu, gal nebutų teip vargės. O dabar tarytum nėra alka- nų?
J. Kovas 60 J. Pilvelis 60 J. Girdauckas 60 J. Pisevyczia 60 J. Tutlys 60 A. Malinauckas 60 V. Mikalonis 60 E. Griszkonitė 60 M. Matusiutė 60 O. Vingiliutė 60 M. Krivatskiutė 60 M. Ekerta 60 J. Murauckas 60 V. Izdanavyczia 60 A. Labutis 60 M. Povylaicziutė 30 Seni užsimokėjo:	Kasos stovis. Į p l a u k i m a i : Nuo birželio m. liko 465,91 Chicagos kuopa įmokėjo 60 Philados „ „ 3,80 I s z m o k ė t a : Markės laiszkams 5 Lieka kasoje \$470,26 A. Olszevskis.	Priminė tas mūsų darbas Kolomaną Jenoi iš apysakos „Pajudinkime, vyrai, žemę!“ Szis didvyris mirė džiova, nie- kas nesirupino apie jį, jo rasz- tai nebuvo skaitomi. Tik nu- mirus atsiminė: numanė, koks tai brangakmenis buvo. Ko- dėl negarbino, nemaitino jo gyvo? Kodėl neszelpė jo draugų?	Katik pasibaigė antroji per- sekiotųjų byla. Daug isztrem- tų. Turėjo apsigyventi Mas- kolijoje – ne koki piniguočiai, turtuose paskendę, bet žmonės beskatikiai, be uždarbio. Vie- nas toks beskatikis turėjo iš- bėgti į užsienį, vieton keliauti į Siberiją, o czia politiszkių pabėgėlių buvis nėra rojumi. Toliaus, szią gegužinę Lietuvos darbininkai teippat nukentėjo. Nevienas turėjo nukentėti, iš- keliauti į Maskoliją, apleidęs savo krasztą. Ar jie neverti paszelpos? Jug jie kovojo už laisvą, neprigulmingą Lietuvą, kovojo už naują geresnį surė- dymą, o sugriovimą senojo, kur valdžia ir ponai siurbia žmonių kraują.
M.J. Czeponis 60 K. Sauka 60 M. Mažeika 60 P. Sakalauckas 60 V. Alksninis 60 P. Antanaitis 60 M. Antanaitienė 60 M. Neimonas 60 J. Skritulskas 60 J. Tarutis 60 A. Valinczius 60 S. Pranaitis 60 A. Mažeikienė 60 M. Valiukonis 60 A. Grieszius 60 P. Lesevyczia 60 J. Maloszka 60 P. Drevukaitis 60 Kuop N 5 Philadelphia, Pa. nauji:	Musu reikalai. Didvyriai. – Akmens. – Garbinimas. III. Pažiurėkime, koki mūsų ra- szėjai. Tie, kur gyvena Lie- tuvoje, užsiima tuo isz nety- czių, — tai žmonės, kurie dalį savo laiko nutraukia ir atiduo- da viesziems reikalams. Nu- traukia nuo atsilsio, pasilinks- minimo. O pabandyk jis už- siimti daugiau, turės badu pastipti. Kas jam duoną duos? O lyg tyczia, raszymu užsiima tie, kurie sunkiai kovoja dėl duonos kąsnio, padėdami ant to daug laiko. Ir galas koks? Kol jaunas, dar kruta, turi daugiau energijos, spēkų; pa- dirbs keletą metų ir jau nuil- sta, nebenori ir nebegali dar- buotis. O jei ir toliaus varys darbą, tai persidirbs, ir jau tu- rime žmogų ligonį, žengiantį į kapą! Kas jam isz to, kad jau mirus, garbįs jį akmeni- mis, dainomis? Su sarkazmu, su aszaromis juokdamasi sako vienoj vietoj Kudirka: „Visi gavo margutį Velykoms, bet apie manę užmiršo... Kad butų kas dasimislyjęs suteikti jį man pavidale nors kokios 25-inės“. Karczią teisybę pa- sakė jisai. Bet ypatinga, kad nepaiešom ant tų jo žodžių!	Taigi geriaus padarysime atminimą, szelpdami mūsų ra- szėjus. Jeigu norime butinai priminti Kudirką, tai galima uždėti tamtikrą izdą, turintį jo vardą. Tai vienas atminimo budas. Yra pas mus ir kitas, dar rei- kalingesnis, dalykas. Guli rasztų nemaž, kurie puva ir negali buti suvartoti, nes nėra tam pinigų. Ar gi negalima uždėti tamtikro izdo? Atsirado, teisybė, tamtikras, bet nesuprantu jo sąryszio su Kudirkos vardu. Atsirado, buržuazų įtaisytas, „Kudirkos izdas“, kurs iszleidinėja kny- gutes — vien belletristiką ir tai nekalto turinio. Puiki iro- nija ant jo darbų ir rasztų! Kovojo jisai su tamsybe, po- nais, valdžia ir jų užtarėjais, o czia užsienyje iszleidžia nekal- tus, „koszerniausius“ daigtus!	Ar szitie liuosybės karzygiai teippat reikia užmirsztiti? Jeigu koks buržuazas, darbininkų prieszas, už kokį niekniekį į- kliuva ir sakosi nukentėjęs už lietuvystę, reikalauja paszel- pos, o darbininkas gysluotran- kis, kurio rankoje visos Lietu- vos ateitis, persekiojamas val- džios, ponų, yra užmirsztas sa- viszkių? Ir kas ypatinga, kad paszelpa duodama paczių dar- bininkų ir ne darbininkams!
J. Skinderis 60 A. Augsztakalnis 60 A. Kazakevyczia 60 P. Jakubynas 60 J. Rozevyczia 60	Kudirka ir kitus didvyrius, busiancius ir dabartinius, ge- riaus garbįsime, szelpdami juos gyvais esant; geriaus patar- nausime Lietuvai ir jo atmin-	Jeigu norime garbinti Ku- dirką, tai uždėkime tamtikrą draugystę, kuri iszleidinės knygas „kaltas“ ir nevien „be- lletristiką“. O tokios, kaip dabar, nesugriaus pamatų da- bartinio surėdymo, neatgaivis Lietuvos. Mes nepakelsim kultūros, neturėdami spaudos, normaliszkių gyvenimo sąlygų. Dar pirma iszkovokim, o jau paskui naudokimės! o su „ko- szernais“ rasztais to neįgysime. Tai antras atminimo budas. Yra dar vienas. Kudirka nesykį alko, nesy- kį buvo pritrukęs duonos ir maisto. Kad butų jis metęs ra-	Taigi szelpimas nukentėju- sių, szelpimas veikianczių, isz- leidimas rasztų bus didziausias atminimas kokio nors didvyrio, arba szeip užsielpniusio žmo- gaus. Minėjau, jog 50 rub., pas- kirti Kudirkai szelpti, rado jį jau kapuose. Daleiskime, jie butų užtikę bemirsztantį. Kam jis butų paskyręs? Turbut ne sav, ne szaltam, sunkiam akmeniui, bet gyvam žmogui, gyvam darbui, už kurį kovoja ir kovos. Nesakau, kad akmens, pa- minklai nereikalingi. Jie yra naudingi. Bet ar yra atlieka- mų pinigų, ar nėra svarbesnių reikalų? Ar visos skylės jau

užkimsztos?

Gal tos mano nuomonės nepatiks daugeliui, kitas gal ir pasipiktis, apsauks nepatrijotą ir tt. Ką padarysi? Visiems neįtiksi. Ponai einančius prieš juos žmones vadinančius betėvyniais, nepatrijotais, nes tėvynė — tai jie, ponai, esą. Raszau ne ponams, bet rankpelniams žmonėms, kuriais yra beveik visi Amerikos lietuviai.

Ant galo, žmonių su tokiais, kaip augszcziaus iszreikszi, pažvilgiais atsiranda gana daug, teip jog skaicziau už naudingą daigtą — paduoti jų nuomonės visuomenei.

P. Daujotas.

Naujos knygos.

— *Aventino neregė. Apysaka isz pirmuju krikščionys tes amžiu. Iszverte isz lenkiszko, S. R. Spaustuvėje „Žvaigždės”, Brooklyn, N. Y., 1902 m., 49 pusl.*

Szita apysaka duoda lengvo pasiskaitymo ant valandos-dvieju, sziek-tiek supazindindama skaitytoją su persekiojimu Ryme krikščioniu, Neroni vieszpataujant.

Knygos kalba neblogo, bet sulyg gramatiszkos raszybos, vertėjas, turbūt, buvo užmiršęs apie daugelį gramatikos reikalavimų arba abelnai neskaitė už reikalingą laikytis kokių-nebuk taisyklių. Atverskime knygutę bilekur, padekim, 21 — 22 pusl. Atitinkame czia tokius iszkrypimus: „butu” vietoje „butų”, „laukiai” viet. „laukei”, „trys” viet. „trjs”, „szale” viet. „szalia”, „kada” viet. „kada”, „keleis” viet. „keliais”, „koke” viet. „kokia”, „szauke” viet. „szaukia”, „paangszytytas” viet. „paangsztinta”. Tokių klaidų yra daug ir kitur. Toliaus, kam vertėjas raszo: „pakialt” vietoje „pakelti”, „pagialba” viet. „pagelba” ir tt.?

Siekus kalbos grynumą, ga

lima prikiszti vertėjui bereikalingą vartojimą seniai jau atmestų barbarizmų: „nuobažnumas, vaktuotis, zobova, viernai, pagada, biedna, ubagė”; o jau „virokas” tai stacziai rėzia ausj: butų pavartota nors „dekretas”, jei jau ne „nusprenimas, nutarimas”.

Nuo knygu kalbos szia dien reikalaujama daugiau, negu yra davus „Aventino neregė”.

— *Pirmutinis balius. Komediya 1 akte. Parasze Przybylski. Spaustuvėje „Žvaigždės”, Brooklyn, N. Y., 1902 m., pusl. 46.*

Iszleistojai mūsų kalboje dramatiszkų veikalėlių, kaip Europoje, teip ir Amerikoje, turi tarpais ypatingą silpnybę: savinti mūsų literaturai sceniszkus veikalus, kurie sausai neatliepia lietuvių gyvenimui, o mūsų žmonėms visai svetimi ir nesuprantami. Toki veikalai nė skaitymui, nė scenai netinka.

Prie tokių priguli ir szita komediya. Lietuviui-tėmytojui tē viskas ne sava: mato jis didelio miesto, bet nedidelius žmones, menkesnio valdininko szejmyną, didelių miestų liežuvinkes, rangą į balių, frizjerką... girdi Vozinskį, Vozinskienę, viesznias ir kitus sznekant... — bet tas viskas neturi tėmytojo-lietuvio akyse nėjokių prasmės. Net pilna tikro komizmo deszimtoji scena vargiai bus atjausta, kaip priguli, nes ji ne ant atsakanczios dirvos perstatyta.

— *Velnius spąstuose. Dramatiszkas paveikslėlis isz 3 veikmių. Parašė Dvi Moterys. Tilžėje, 1902 m., pusl. 38.*

Visai kiteip iszrodo, sulyginus su „Pirmutiniu baliu”, szitas dramatiszkas veikalėlis, kurio turinys semtas isz paczių kaimiszkos gyvenimo padugnių. Czia mes turime gyvus paveikslus isz Lietuvos užkampio: sztai pilnas prietarų ir burtų nuskurdėlis trobelninkas, netoli nuo jo atsilikusi pati,

sztai žydas, kurs sykį perka, sykį parduoda, o kassykis apgauna, sztai senas naszlysgirtuoklis su pirszliu — vis tai blogi apsireiszkimai lietuvių draugijoje. Tai yra senų gadynių — ekonomiszkos baudziavos ir dvasiszkos skurdo — palikimai, kurie jau nužengę viena koja į kapus; tulose Lietuvos vietose tokių jau visai neatrasi.

Tų nugyvenusių savo amžių vietą užima jau buklius, darbštus ir drąsus 26 metų vaikas, Jurgis Žiburys, su savo iszrinktąja Magdele, kuriai greta patogumo netruksta ir iszminties. Tiedu sutvers Lietuvos kaimo ateitį.

Szita dramą „Velnius spąstuose” pavadame teatraliszkų draugyszių atydai. Ji buvo nekartą jau loszta Petropilėje ir Lietuvoje su gražiu pasisekimu.

— *„Dirva”. N 3, kn. 24, m. V (Liepos m.). Ožkabalių dainos. II tomas. Surinko D-ras J. Basanavičius. Shenandoah, Pa., 1902 m., pusl. 198.*

Czia sutilpo 205 žmonių dainos isz Ožkabalių apielinkės, Vilkaviszkie pav.; pirmiaus tos dainos buvo spaudintos „Tėvynėje”. Regis, sziuo ir užsibaigė visos dro J. Basanavičiaus rinkimo Ožkabalių dainos, kurių patilpo abiejuose tomuose 420. „Ožkabalių dainos” yra stambus laimikis lietuviszkų dainų literaturai.

— *Liudvikas Buechner. Spėka ir Medega, arba principai prigimtinio surėdymo visatos. Lietuviškai perguldė Dras Jonas Šliupas. Spauda „Lietuvos”, Chicago, Ill., 1902 m., pusl. 380.*

Szita knyga devynioliką kartų buvo iszleista vokiszkos kalboje, septynis sykius francuziszkos, keturis kartus angliszkos, tris syk italiszkos, po dusyk hollandiszkos ir vengriszkos kalbose, o po sykį dvylikoje kitų gyvų liežu-

vių. Isz to aiszku, jog iszreikszi toje knygoje pažvilgiai giliai sujudino protaujanczios žmonijos mislį (buvo, beto, iszleistas ir populiariszkas tos knygos iszguldymas). Iszguldyti knygoje „Spėka ir Medega” principai turėjo tukstanczius pritarėjų ir tukstanczius prieszininkų. Szio kiam ar tokiam recenzentui nieko naujo apie tą knyga pasakyti negalima. Ji yra materijalizmo apologija ir, kaipo tokia, pilnai atlieka savo užduotį.

Dabar turime ją lietuviszškai iszguldytą. Nepamenu, keno ir kur „Spėka ir Medega” pavadinta lietuviszkų laisvamanų Byblija ar Evangelija. Czia turėjo atsitikti isz kenonors pusės klaida: apsistojus ant vieno materijalizmo, laisvamanystė nebutų laisvamanyste. Žmonija lavinasi yvairiais keliais, isz kurių visi turi buti jai atviri: mislis, apsirinkus vieną taką, iszszizada tiesos tapti tobula.

Apsipazinimas su szitąja knyga, be abejonės, praplatijs skaitytojų iszmanymą; pati knyga svarbi jau tuo, jog tai yra pirmutinis bandymas įvesti į mūsų literaturą tokį rimtą rasztą, koku džiaugiasi tik augsztai apszviestos tautos.

— *Lokavos kalns. Gydymai su burtais. Burtai. Atspauda isz „Mitteilungen der litauischen litterarischen gesellschaft”. Pysl. 4.*

Szitie trjs kšnukai suteikti velionies kun. A. Burbos dar 1888 m., o pagarsinti p. E. Volterio.

— *Tekinimo amatas. Pagal Romą Ramojaus sutaisita. Tilžėje, 1902 m., pusl. 32.*

Vadovėlis norintiems lavintis tekinimo amate. Knygutės kalba daugiur ne lietuviszka; raszyba teipgi ne lietuviszka.

Kur mūsų iszganymas?

Kas geidžia pažinti savo tautos reikalus — teperskaito szitą knyga (118 pusl.); kasztuoja 25 centus.

Psykologija.

(Žiur. 33 num.)

Yvairių pajautimų atmintis esti nelygiai veikli, aštri, nėra asztri. Normališkai matančiam žmogui matymo atmintis esti svarbiausia. Kitų pajautimų išgalė įkūnyti aštrius omenies paveikslus yvairuoja skirtose ypatose. Nėkurie žmonės neatsimena kvapo, nėra skonies.

Jauni kūdikiai pradeda atsiminti, dar nepasiekę trijų mėnesių amžiaus: atsimena nešiotės arba tėvų veidus net per keletą sąvaiczių laiko. Nepaprasti koki nusidavimai padaro tokį įspūdį ant vaikų. Kartais dar nesukakus trims mėnesiams amžiaus, jog jie lieki jų atmintyje visą amžių.

Atminties tobulumas remiasi ant šių dviejų sąlygų: 1) ant atsiminimo greitumo ir tų paveikslų aštrumo; 2) ant ilgumo laiko, praslinkusio nuo priimto įspūdžio.

Nėkuriuose atsitikimuose protas apglebia, vienog neužlaiko savyje atmintį, kad tuotarpu kiti be jokios sunkenybės atsimena. Pas jaunos atmintis yra miklesnė ir veikiausia priima įspūdžius, vienog suaugusieji geriaus užlaiko patyrimus atmintyje. Netik gamtos dovana, bet ir amžius, papročiai, mokslas atsižymi ant atminties. Kartais ištiesių ystabu yra girdėti ypatą, atkartojančią ilgą eilę nepažįstamų vardų, kuriuos tik vieną kartą buvo girdėjęs; tuotarpu kitas neatsimena nė vieno. Vienas mokintinis visą lekciją išmoksta, vieną kartą perskaitęs, o kitas gal eilutę į tą laiką su vargu išmoks.

Vienog, nėra staigumas, nėra jautrumas atminties neliudyja apie gilią, placzią protiszką išgalę. Pavadiname tobulesniu tą protą, kuris geidžia ir stengiasi atsiminti. Tą, sakau, vadiname protą tobulu, kuris nesuprantamą daigtą lygina su patirtais daigtais, pa-

tėmydamas asabiszkas jo ypatybes; kuris nelianja gvildenęs klausymą, pakol jis pilnai tampa jam aštrus, — ką beadarant, sujungia su yvairiomis idejomis: tas tai daigtas pasiliks ant visados atmintyje aštrus, o protas bus iszdirbęs tai. Musų atsiminimo laipsnis, supratimas, protiszkos dirvos platumas, protiszkų paveikslų gyvumas ir nemirtinumas — vis tai remiasi ant musų ramumo ir sveikatos laike priėmimo, kaip ir atbudinimo yvairių įspūdžių. Kad galva jaučiasi lengvutė laike kokio patyrimo, tai beabejonės mes tą dalyką veikiai ateityje atsiminsime.

Vienog, jeigu busime pavargę nuo darbo, kelionės, sargybos, arba jeigu kentėsime skausmą laike kokio atsitikimo, tai vargu, ir tai lyg per miglas, omenyje atbudysime jį ateityje. Kadangi atmintis apsireiszkia kaipo organizmo pajiega, užlaikanti ir sujungianti priimtus įspūdžius, tai yra matoma, kad juo gaivesni ir veiklesni gyvybės ir jausmų procesai, tuo viską geriaus iszmokstame; taigi įspūdžiai giliaus ir tvireziaus pasiliks omenyje. Tame ir priežastys mokymo jaunystėje, kaipo geriausiam laike, ir tų pamatas tai tiesai, jog ką tada iszmoksti — tas ilgiaus ir geriaus lieki omenyje, negu vėlesnio amžiaus patyrimai. Senatvėje geriausiai atsimeni jaunų dienų nusidavimus, o bėgantieji patyrimai veikiai slenka į už mirszimą. Senatvėje smegenims stokuoja energijos (pajiegos), kuri reikalinga užlaikyti nauji įspūdžiai. Tokiu budu, abelnai (su menku iszėmimu) imant, seniai gyvena senose atmintyse, jaunų dienų nusidavimuose, ir suvis neprijauczia kovai, kurią pradeda auganczios jaunumenės protas. Jau sulaukęs penkių deszimtų ir iki szesziųdeszimtų metų amžiaus, žmogus ne ką naujos

medegos sunaudoja: tada vien „perkulia senuosius sziaudus“. Netiktai tas, bet ir senų žmonių patyrimai, greicziaus iszisklaido, negu jaunesnių ypatų. Beto, yra patirta, kad plėtojantės yvairiems organams ir funkcijoms, esti ypatingi ruoztai skirtuose amžiaus laikuose; tokiu budu akys, ausys, rankos, balsas, krutinė ir tt. kiekvienas perleidžia tokį laiką, po kurio tos dalys nėra teip veiklios. Taigi yra tokis tobulinimosi laipsnis mokintinio gyvenime, kuriame jis iszmoksta tamtikrus faktus ir mokinasi pasekmingiaus tulaszakas mokslo, negu kitam kokiam gyvenimo tarpe. Ir sziaime laike įgytas mokslas lengviaus ir ilgiaus omenyje užsilieki.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Teatraliszkoms kuopoms.

Labai tikus ir lengva perstatymui drama dviejuose aktuose po vardu „*Iszgamma*“ (19 pusl. spaudos) isz Lietuvos gyvenimo gaunama „Vien.“ iszleistuvėje už 10 centų. Teipgi gaunama nauja drama „*Velnias spąstuose*“ (38 pusl.) už 10 ct.

Adomas Mickevyczia.

Nauja knygutė su Mickevyczios paveikslu (40 pusl. skaitymo). Mickevyczia buvo didis poetas ir apgynėjas prispaustųjų žmonių ir tautų. Pažinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridera kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

Susirinkimai.

New Britain, Conn. Meldziū visus prigulinczius prie T. M. Dr. susirinkti ateinantį nedėdienį, 24 rugpiucziū, tuoj po sumos; bus iszdalintos knygelės; teipgi kviecziau ir nepri gulinczius prie drangystės ateit ir prisiraszyti. Kiekvienas apturės naudingas knygeles, — kaip padėkim: „Kaip žmogaus

kunas sutaisytas“.

Kuopos rasztininkas,
M. J. Czeponis.**Pajieszkojimai.**

Pajieszkau savo brolių: Jono ir Petro Brazauckų; paeina isz kaimo Miklaszuvkos, par. Puncko, pav. ir gub. Suvalkų. Abudu iszkeliavo Amerikon priesz 6 metus, gyveno Shendandoah, Pa. Dabar nežinau kur; todėl meldziū ar jie patys, ar geri tautiecziai praneszkiti man ant žemiaus padėto antrazso, nes turiu pas juos svarbų reikalą. Mr. A. Brazauckas, No 5 Queens Buildings Gosset str. Bethnal green E. London, England.

Pajiekau savo sunaus, Antano Szidlausko; paeina isz Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko valsecziaus, Gircezių sodos; pirm asztuonių metų buvo Chicago, o paskui iszvažiavo į Scranton, Pa. Ar jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią po sziuo adresu: Mr. August Szidlovski, Kewanee, Ill. Bx 1150. Kas, perskaitęs ezitą pasakys mano sunui arba atleis ano adresą, tam asz atlygisiu penkiaus doleriais; jisai nemoka skaityti, tai pats rasti szito pajieszkojimo negali.

A. Szidlauskas.

Pajieszkau Antano Baronaiczio, vargamistro, kuris 3 metai kaip Amerikoje; paeina isz Gulbiniszkių, Vilkaviszchio parapijos, Suvalkų gub. Amerikon keliaudamas buvo Londone. Pats ar jį zinanti tautiecziai teiks atsiszaukti ant szio adreso: P. Korzon, 262 W. 4-th str. So. Boston, Mass.

Pajieszkau Jono Sadaucko, penkeri metai atgal gyveno Waukegan, Ill.; turiu su juo svarbų reikalą. Praszau atsiszaukti po sziuo adresu: Peter Miller, Jerome, Arizona.

Isz visur.

Europos „civilizatoriai“, apiplėszę Kynus, įvarė tenk-szczius žmones į neiszbredamą vargą; provincijoje Canton tėvai, neturėdami kuo misti, par-davinėja jaunas savo dukteris į nevalią kam pasitaiko. Mer-ginos, biauředamos eiti vergaut, skandinasi upėje; susitaria szeszetas ar asztuonetas mergi-nų, susirenka paupyj, susiima už rankų ir, dainuodamos, bre-da į vandenį tol, kol upės gi-luma neapžioja jų. Tokiu bu-du pasiskandino liepos mėne-syj suvirszum 500 merginų. Amerikos laikraszcziai, kurie serga manija nenorėjimo su-prasti svetimų reikalų, vadina tai „baisia nusizudymo mani-ja“.

Garsingą visam sviete per tiek amžų Prancuzijos karžy-gę Johanną d' Arc (skaityk: Fr. Schiller. „Orleano Mergelė“. V. Kudirkos vertimas), kaip žinoma, sudegino katali-kiszkoji dvasiszkiya ant laužo (31 g-guzio 1431 m.) už tai, kad ji iszgelbėjo nuo anglų savo tėvynę Prancuziją; ją su-dyjo isztisus keturis mėnesius vyskupas Cauchon su daugeliu teologijos ir tiesos dakta-ry; raszte — mokintieji ap-sudyjo Joanną pavesti ugnelei, kaipo raganą. Neseniai pran-cuzai pradėjo rupintis ir kasztuotis Ryme, idant popiezius pripažintų Orleano mergelę už szventą, kaipo iszgelbėtoją tė-vynės ir tikėjimo. Ilgai svars-tė tą dalyką kardinolų kolle-gija, bet, ant galo, nepripažino Joannos D'Arc nė už szventą, nė už palaimintą, dėl penkių priezasczių; pirmutinė isz jų ta, kad anoji karžygė užpuolė ant neprietelių, esauczių Pary-žiuje, szventoje dienoje, ne-laukdama sztokios dienos, ir tuo sulaužė Rymo bažnyczios prisakymus... Karžygė-mer-gelę sudegino, turint jai 19 amžiaus metus (ji gimus 1412 m.).

PAGIEŽA.

Lenkiškai parašė *Brolis.*Lietuviškai vertė *V.K. (Vincas Kudirka).*

(Tąsa.)

— Uždek žiburį ir apsirenk!

Vaikinui uždegus žvakę, Dabravycius nu-tildė sunų ir paguldė jį.

Bernukas, jau apsirėdęs, stovėjo pas slen-kstį.

— Hm... atiduoti arklį, — pamislyjo už-veidas: — o tris rubliai? Vaikas... žinoma, vaikas... *chamai* įbaugino jį, tai ir klejoja. Eik gult! — pasakė bernui ir užgesino žvakę.

Tuomet, kada keleiviai dasizinojo apie iš-eigą kaimynų rupesnių, pakilo ginčas ir trukš-mas. Artymesniejie norėjo laukti, už tai toly-mesniejie bambėjo: kaip kas pasiklos, teip ir išmiegos; kas paleido arklį, tegul sėdi ir laukia, o mes važiuosime. Bernukai, negalintieji pri-dėti savo balsą, slankiojo kaip užduoti, o ne-kurie net verkė: sėdėti, naikinti pašarą ir valgi, o dar gali pasivėlinti su pristatymu! Paskui ir vaisbunas gal ką atmušti — prapultis! Namie-jie, tai dar, o čia tarp svetimų... Daugumas pradėjo kinkyti.

Tuoju Daugelis šoko ant vežimo ir sušuko:

— Kas nori važiuoti, tegul važiuoja, o ne-loja!... aš lauksiu kad ir tris dienas. Tik ne drįstu prie Minkelio, o iškoliočiau, kaip nesu-tvėrimus. Ar neaptemė jusų protas? Kaip? ir tu, Antanai (čia pamojo ant vieno): ar atmeni, kaip pažeidei preventinį raštininką! Kad ne Minkelis, tai makaulė tav butų nuskutę, šią-dien butum klausęs veršio odos... o jis per-maldavo ir raštininką, ir poną. O tu, Vaitie-kau, kaip kluonas su javais sudegė, kas kalė-dojo po susiedus? Kas padėjo statytis ir gavo medžių iš dvaro?... O Danielius... net gėda! Ar atmeni, kaip Minkelis rado tavo sunų klė-tyje? kitas butų sumušęs ir tiek... o jis dar pamokino ir padarė teisiu žmogumi.

— Tai ką čia! — pertraukė Minkelis: — Danieliaus sunus buvo išdykęs vaikas, įlindo į klėtį ne javų, tik obuolių; tai, kvailumas ir dangiaus nieko.

— Žinoma, kvailumas, — patvirtino kele-tas balsu, o Danielius užpykęs sušuko:

— Tamista, Mikai, teismus žmogus ir gini Minkelį; tai vis gerai, bet vadinti vaikiščią už siautimą vagim, darkyti teismus žmones, tai gėda!

Daugelis neliovė.

— Aš nedarkau, nes visi žino, kaip buvo, vienog, kad tada butų pataikęs ne ant Minke-lio, o ant ko kito, tai butų pagadinęs savo gar-bę ant visos gyvasties; aš tik sakau, kaip yra

— tai ot kas!...

— Jau ką teisybė, tai teisybė! — suriko kaimynai, o Danielius pridurė:

— Aš nemislyjau palikti Anuprą, o zau-nyjau dėlto, kad piktumas ėmė: koks tų žmog-žudys laiko ant kelio per dieną ir naktį ketu-riasadšimts vežimų, o čia jis neduos žmogui nė keikti.

— O tu, brolau, — atsiliepė Vislavas: — daryk, kaip aš darau... keikiu tylomis, o už-klausus Anuprui: ką šnabždi? poterius — sa-kau.

Kitąkart butų leideši juokais iš tų poterių, vienog, dabar ne galvoj buvo juokai! Su sun-kia širdžia vieni slankiojo nuo vežimo prie ve-žimo, o kiti prigulė; apie važiavimą nieks jau nemislyjo.

Keršis atsigulė ant vežimo, užsiziurėjo augštyn, atsiminė močiutės pasaką, kad kartais atsidaro dangus, o tada žmogus mato ir Dievo majestotą ir Motiną švenčiausią ir visus šventus — tai, kad teip dabar!... Ne! kaip to galima geisti? Dangus atsidaro tik žmonėms nepapras-tiems, tokiems ot, kaip Minkelis. Paskui durste-lėjo į žvaigždes ir pamislyjo: tai ir grįžratis, ir sietynas, ir sienpiuviai — viskas, kaip pas mus; žiurint į dangų, rodosi, kad visai iš namų neiš-važiavai. Kada mislis jo užklydo apie namus, negalėjo užmigti; atsisedo, išsitraukė pypkę — dirstelėjo:

Minkelis klupo šalia vežimo, mēldziasi, šluostosi ašaras ir žliugsi, lyg vaikas. Keršiui net pikta pasidare. Pašoko nuo vežimo.

— Brolau, užmokėsime pusiau. Dievas man kitu kuo atlygis.

— Dėkui, kaimynai! gėda man buvo pra-šyti — turiu tik du rubliu; — jeigu išteksti, duok dar vieną: atiduosiu su Dievo pagelba.

Keršis įbruko jam pusanatro.

— Te ir nešnekek; tai gėda net! Iš-yk nieko nesakei...

Prieš saulėtekį Keršis su Minkeliu vėl sto-vėjo prieš prieangą. Dabravycius, kaipo geras ukininkas, keldavo anksti; neilgai laukė.

— Turite tris rublius? — paklausė, iš i-damas.

Anupras drebančiomis raukomis išėmė pi-nigus, pri-iartino prie prieangės ir padavė.

— Ignotai! — riktelėjo Dabravycius: — te raktą! atiduok jiems arklį!

Minkelis palenkė galvą ir tarė:

— Tegul daug-galinčiam ponui Dievas atleis ir nepaskaitys mano ašarų ant sudo...

Tie žodžiai išbudino tigrą. Užveidas pa-siuto; užmiršo Jelenski, visą svieta: su riksmu šoko ant žmogaus.

— Aš tav paskaitysiu!...

Kančius dukart sušvilpė ore ir krito sykį

ant sprando, kitąsyk ant žilos galvos. Keršis, stovėdamas užpakalyje kaimyno, aptirpo. To e-pat valandoje Jackutis, vienmarškinis, išbėgo ant prieangės ir uždejavo:

— Tėte!...

Užveisdas staiga atsikreipė. Vaikutis, įtebeilyjęs akis į senelį, stovėjo sustingęs ir kvėpuodamas gaudė orą. Dabravęčius pakreipė akis į žmogų, norėdamas jį nuvyti — ir nusi-minė: tas žiūrėjo į jo sunų sopulingai, stamančiai ir lyg tūšomas kvėpavo; nuo galvos, prakirstos kančiumi, sunkėsi kraujas, raudonino žilus plaukus ir varvėjo per veidą. Užveisdas pagriebė vaiką į glėbį ir įbėgo į kambarį.

IV.

Keršis neišdrįso žvilgtelti ant paniekinto kaimo patrijarkos, tik nuleidęs akis į žemę, sušnabzdėjo: eiva!

Minkelis, nieko negalvodamas, nusvyrino. Skaudėjimo neįjutė: užimas, aptemimas akių — nė vienos mislies. Sukandę dantis, paėmė arklių ir atsitolino.

Kada senelis su sukruvinta galva pasirodė tarp keleivių, rustybės ir apmaudo riksmas ištruko iš keturių dešimčių krutinių.

Daugelis pradėjo blaškytis tarp vežimų, lyg vilkas duobėje, o pasidarė tokiu baisiu, kad ne tik žmonės, bet ir arkliai traukėsi nuo jo.

— Keršis kvailys! — murmėjo, lyg meška: — kad aš bučiau buvęs....

Pašėrė skubiai arklių ir pradėjo kinkytis; vienas atnešė senukui vandens apsimasgoti.

Visame keleivių surinkime pasidarė tylą, kalbėjo pašnabzdoms, net vaikščiojo atsargiausiai; ant galo, išvažiavo ant vieškelio.

— Ką?... tai ir važiuosime, — tarė Keršis, persižegnojęs.

— Nevažiuosime! — sumurmėjo, lyg iš po žemės atsistojęs priešais Daugelis: — teip likti negali.

Minkelis prie jo:

— Tamista Mykol! — sušnabzdėjo: — at-sipeikėk; ką čia padarysi?....

— Ką padarysi! kad būtų tai pasidarę pas mus, bučiau užmušęs tą žvėrį iki smert.... o paskui, tegul buna Dievo valia ir pono Je-leaskio malonė, bet ir čia negali dovanoti.... Girdėjai tamista, ką apie jį sako? Sodoma ir Gomora! Giedokime „Apgynėjau vargstančių, Dieve maloningas“!

Kaimynai grįžo atgalios.

— Brolau! — tarė Minkelis: — ar tu žinai, ką šneki?

— Žinau! Ne už savę giedosiu, nė už tamistą, tik už skriaudą, šaukiančią atmonyjimo, o jeigu bijotės Dievo rustybės, giedokite už manę: kad su juo sykiu ir manę perkunas už-

muštų — negali teip palikti....

— Dievas be mūsų žino, kas kam priguli, — malšino Minkelis.

— Ką tai žino.... tegul girdi! aut svieto yra mažai tokių žmogžudžių; tegul pirmiausiai ant jo atkreips akis.... ką? giedate?

Vislavas, išlindęs iš kuopos, tarė:

— Kas bus, tai bus.... aš prie tamistos prisidėsiu....

Tuo tarpu keleliu iš kaimo į-uko į vieškelį vežimas; ant jo sėdėjo kudas, susikuprinęs senukas ir gulėjo pušinis grabas. Keleiviai nusėmė kepures ir pradėjo šnabzdėti: „Aniuolas Dievo“.

Vincukas, žingeidus vaikas, kreipdamasis prie senuko, paklausė:

— O kas pasimirė?

Žmogus pakėlė galvą, pažvelgė klaidžiomis akimis ir drebančiomis lupomis pašnabzdoms pasakė:

— Marti, suneli, marti.... Akamonas užmušė, tai ir lydžiu.

— Kaip gi tai užmušė? — sušuko keliolika balsų.

Senis sustabdė kumelę, apsidairė aplink ir tarė:

— Ne pirma tai piktadėjystė ir ne paskutinė. Akėdama apsirgo lauke ir atsėdė truputį.... mušė, mušė, vos gyvą parvežėme namuosna. Turėjau du sunu, vienas liko, o ir tas vos ne vos tik pasivelka, o turtų nieko neliuko.... Jeigu už keletu metų čia važiuosite, — baigė, varydamas kumelę — atsiminkite: mūsų kaimuose neišgirsite žmogaus balso, vilkai staugs....

Žmonelės sudusgė, lyg bitės, o Daugelis sumurmėjo:

— Anuprai! ką ant to pasakysi?

Minkelis nuleido galvą ir nesijudino, lyg akmeninis stulpas; visų akys buvo pakreiptos į jį.

— Tai Dievo pirštas! — pasakė senelis tyliai, išsiimdamas iš kišeniaus kantičkas: — ne už savę, bet už skriaudimą žmonių, — giedokime.

— Giedokime! — tarė brostvininkai, išbalę, ir nuėjo su Minkeliu priešais vežimų vartinę. Sustojo, persižegnojo, ėmė pamaži eiti, o paskui juos ritosi vežimai.

Anupras drebančiu, tylum balsu užvedė:

„Apgynėjau vargstančių, Dieve maloningas,

„Išklausk balsą mano ir maldas gailingas!

„Jau nemeldžiu, tik šaukiu....

— užrėkė Daugelis, o tuojau Vislavas:

....„nustojęs ramybės,

„Dėlei priešo žabangų ir jojo drąsybės“—

— šaukė jau visas surinkimas.

(Toliaus bus).

Galicijoje (Austrijos provincijoje), kur gyvena lenkai ir rusinai, pametė dirbę dvaru e apie 100 tukstanczių lauko darbininkų; neyra tai straiškas priimtoje prasmėje, bet greičiaus boikotas. Mat, nuvalyti dvarams laukus samdosi kasmet ir smulkieji ukininkai su bernais ir szejmyniszkais. Šią vasarą mokestis už tai išnesza samdininkui vos 12 centų ant dienos! Todėl 100 tukstanczių žmonių susitarė reiti dirbti ir dvarų javai turės prapulti ne-suvalyti. Iksziol valdžia mažai kizsosi į tuos reikalus, tai darbininkai, įsidrąsinę, išz piktu-mo, ėmė griauti ponų triobas ir naikinti javus, kuriems ponai duoda velyt suputi, negu pasidalinti su žmonėmis; vogt nieks nevogė, tik naikino. Tada sujuzzo žandarai, gindami pamestą ir puvanczią ponų savastį; prasidėjo sžadymas, plakimas, papludo žmonių kraujas. Daugel vietose yra užmusztų kaip žandarų, teip ir žmonių, o sužeistų daugybė.

Rusijoje prasidėjo sumiszi-mai priesz valdžią dvasisziose pravoslavų seminarijose, kurios mokina į popus; semina-ristai stacziai padavė protestą ant raszto Tambovo, Nauga-rado ir kitose seminarijose. Jie stacziai skundzias, kad popus mokina tik apgaudinėti žmo-nes ir slėpti nuo visuomenės tikrą krikszczionystę. Tai yra baises kirtis samoderzavijai ir carui, vyriausiai cerkvės gal-vai. Žinoma, valdzios siunta ir naujomis aukomis izymės kruviną kelią kovotojams už liuosą mislį ir liuosą žmogų!

Anglijos karalius Eduardas paraszė 7 rugpiuczio padėka-vonę Dievui už sugražinimą jam sveikatos, o Anglijos žmo-nėms liepia tikėti, kad tai yra „Dievo apveisda“, jog jis iš-liko gyvas ir turės valdžią, idant galėtų daryti tas paczias neteisybes, kurias iksziol yra daręs.

Miestas Bremen (Bremai, per kur daugelis lietuvių yra atplaukę į Ameriką) yra liuosas miestas, su savo renkamąja valdžia, ant kurios neturi valios nė Vokietijos kaizeris, nė kits koks karalius; tik jis yra prisidėjęs prie Vokietijos, kaip savistovi respublika. To miesto roda įtaisė visuomenės kasztais puikų rumą — „garbės šventinyčia“, — kur būtų pastatyti garsingų ir ršipelnusių vyrų stovylos; miesto roda turėjo jau pastaczius keletą paminklų dideliems mokslincziams ir t.t.; dėl visoko, miesto tėvai papraszė kaizerio Viliaus, kad jis nuo savęs atsiųstų stovylą kokio didvyrio. Netrukus, kaizeris atsiuntė stovylą ir — kaip mistum, keno? — savo paties... Jau vien tai aiszkiai liudyja apie mažą protą pas tą kryžiočių įpėdinį. Dabar miesto tėvai nežino, ką daryti su taja kaizerio stovyla, bet statyti į „didvyrių šventinyčia“ visgi nestatys.

Mieste Revelj (Estonijoje) susitiko 6 rugpiuczio vokieczių kaizeris ir rusų caras; apsiglėbė, pasibucziavo ir sumainė pantukais nuo admirolo mandieros....

Balius! Balius!

„Lietuvos Brolių Draugystė“ isz Branford, Conn. kelia ketvirtą metinį balių subatoje, 30 Rugpiuczio svetainėje „Pythias Hall“, ant kurio užpraszone visus sąnarius kaipo ir szejp visus lietuvius ir lietuvaites isz visos apielinkės ant to gražaus pasilinksminimo atsilankyti.

Vyrams įžanga 25 ct., o moterims ir merginoms dovanai. — Muzika bus pirmos klisasos. — Balius prasidės ant 6 valandos po pietų ir tęsis iki 3 val. ryto. Visus nuoszirdžiai užkviecziame. A. Zajenczauskas, Sekretorius.

Kas prisius 50 centų,

aplaikys tuzina popieru gromatomis raszyti su paveiklėlis, ir padarysime rankspaudį (paczėtis) su tavo vardu pravarde ir adresu, priegtam ir atramento paduszkutę dėl rankspaudziu.

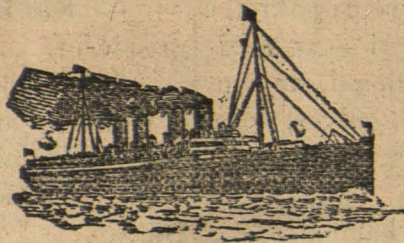
W. J. PETKON, Box 399
Brockton, Mass.

Apgarsinmas.

Kas pasiskubjys prisiųsti savo adresą, gaus dykai gražių popierių gromatomis raszyti 6 gatunkų ir katalogą. Tik reikia ant prisiuntimo kasztų atsiųsti 10 centų ant szito adreso:

George J. Baronas,
1002 S. 2-nd str.
Philadelphia, Pa.

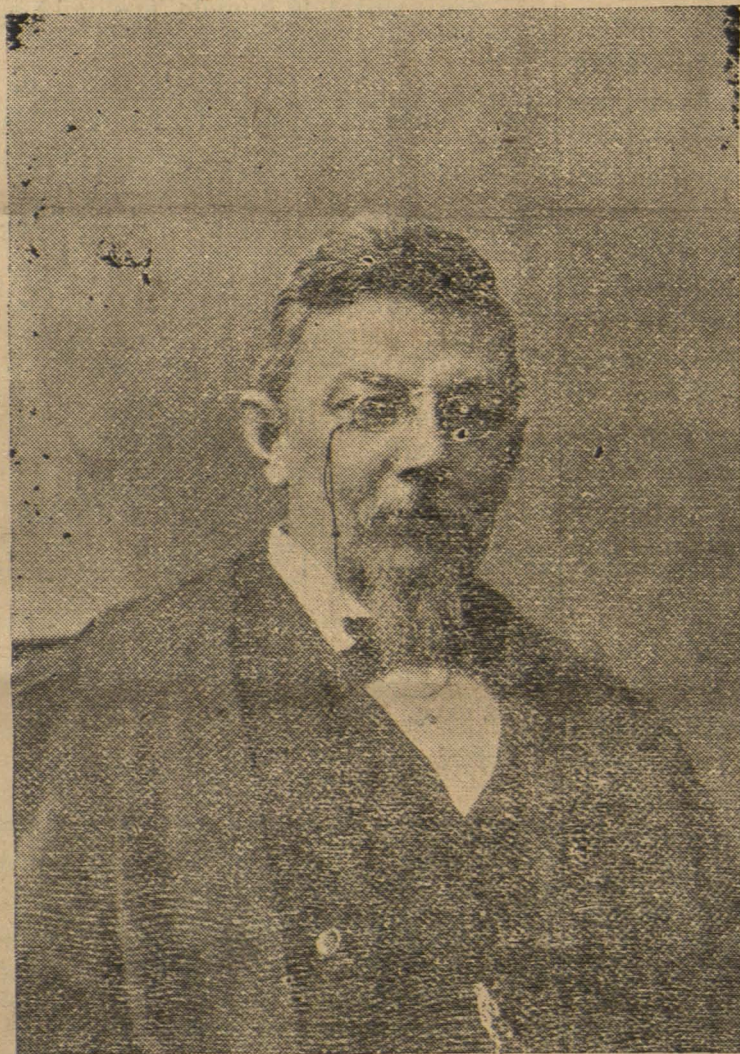
Reikalingas mokintojas
mokinti lietavius vakarinėje miesto mokslainėje lietuvis, kuris galėtų buti atsakantis ir kad galėtų iszduoti egzaminą mokslainių komisijai — tegul atsiszaukia.
Lithuanian Citizen Association,
Box 43 S. Boston, Mass.

Telephonas 26-5 So Boston

F. J. & K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.
SO. BOSTON, MASS.

Parduodu latvakortes ant visokių linijų ir sinucziu pinigų į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus raszti) atlikimui reikalų su Maskelijos valdžia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikonszkų ir t.t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaskytų kastlegarnėje, tegul szaukiaisi prie manęs, o asz jį iszliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tantietį, o buiste užganėdinti.

Ant gubernatoriaus Samuel W. Pennypacker, isz Philadelphia, Pa. Ant liuitenento gubernatoriaus William M. Brawn isz Lawrence County, Pa. Sekretoriaus vidurinių reikalų Isaac B. Brawn isz Eria Connty, Pa.

CZIA VIENYBEJE TALPI-NAME HON. WILLIAM CONNELL LACKAWANNOS PAVIETO ANTRU KART ISZRENKAMO ANT CONGRESMAN—SEKANTIS YRA AP-RASZYMAS JO GYVENIMO.

Nėra kandidato kuris praszytu balso ukėsz Lakawannos Counto ateinancziuose rinkimuose, kuris butu užsitarnavęs daugiau už Hon. William Connell. Mr. Connell reprezentavo Lakawannos distrikta kongrese per 6 pereitus metus ir jis yra padaręs daugiau dėl žmonių szio kanto, kaip kiti visi kongresmanai yra padarę.

Hon. William Connell atkeliavo in anglių apielinkę isz Kanados dar vaiku budams ir gavo užsiemimą kaipo dreiverys mainose Hazletone. Jojo tėvai buvo biedni ir jiems buvo reikalinga vaiko pagelba. Jis mokinosi vakarais ir rinko pinigų ir į trumpą laiką gavo vietą kaipo superintendentas. Veliaus jis nukeliavo į Scrantona ir dirbo apie mainas tame mieste per keletą metų. Jis tada atidarė mainas savo locnas ir į trumpą laiką davė darbą dėl kelių szimtu vyrų ir vaikų.

Laimė pasiekė kad isz dreiveirio sziandien yra augszciause stovintis ukėszas Scrantone. Jis turi susiriszimą su daugeliu fabrikų Scrantone ir moka paskirtą algą, už ka neturėjo jokių ergelių su savo darbiniukais.

Congressman Connells buvo nuoszalei nuo republikonų partijos. Iki meto 1896 jis nereikalavo jokio affice. Tuose metuose vadovai tos partijos ir szimtai žmonių, kurie dirbo dėl jo fabrikuose, prasžė jo, kad šitu ant kongreso ir jis apsieme. Jis tapo iszrinktas sudaugu mu balsų. Hon. William Connell yra tokis žmogus kurį nori prekikas darbiniukai kad jis butu kongrese.

Jis dirbo mainose 20 metų ir žino sunkius darbus mainų, ir tiesas kurios iszėjo ant jo gero. Jis yra geras citizen, ir draugas žmonių, kurie pelnosi biednai sav kasnj duonos. Balsuoki už William Connell ir turesi žmogų kurs užtars atsargei reikalus.

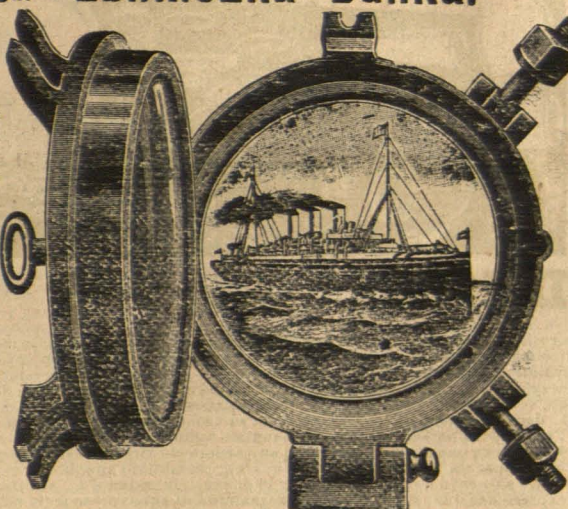
Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES

isz Ameriko į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antverpo, Havre, Liverpool, Neapol ir t. t.

Parduoda Tikietus visais gelžkeliais

į visus miestus visam svieta.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieta dalis greitai ir už pigiausią prekę.

Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigų pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 ryte.

100½ E. Main str. PLYMOUTH, PA. **Hurwitz's,** 50 Public Square, Wilkes-Bare, Pa.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klasios aptiekoje. Vaistus, chemizkus daiktus, kvėpentį muilą, šukas (sponges) ir kitokius prie prašimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausiai.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphios.

Pardūdama LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieta, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieta ir siuncziam pinigų greitai ir pigėi.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdama prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Burtininku Knygelė

Jeigu tiki į burtininko neik pas burtininką ir nemokėk be reikalo pinigų už pamelavimą, bet nusipirk knygelę ir tada pats galėsi iszrasti savo arba kito laimę arba nelaimę, kada tik tai norėsi, nes perskaitęs tą knygelę viską suprasi kaip reik padaryti. Asz parduodu knygeles dėl metimo kortų už 25c. lietuviszkoje kalboje. Pini-gus galite siusti paczto markemis ant adreso:

K. Intas,
P. O. Box 551
Pittsburg, Pa.

Pirmutine lietuviszka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS. Užtaikome geriausią alų, degtinę ir cigarus, ir teipgi suteikiame drangiszką rodą visokuose reikaluose.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAJGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver-tę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nuetkie šn sztorą, pas savo tsantietį ir pareika lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerk EGIUTERRO No 1. prigelbės kožname karte. Dnuodu paranką iszgydymo drugio, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykle tosios ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz visokių augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieta geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dēdė Groblevskis jau dėl kožno žinomas, yra vienas geriausiai Aptiekorium tarp mūsų tautes czional Amerikoje. Teipogi yra dėl kožno žinomas, jog vienas geras aptiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarų, nežine pagalboj susirgutes žmonijos. Dėlto gi jeigu kada jus Dievas pritausai išlipetė kokia liga, tai tuojaus nusidukite ant rodos pas jį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Darbas

suvienytai dėl slobumo kuno ir viso Gyvumo speku.

Dėlto yra reikalingas sustiprinimui muskulų ir pailginimo stiprumo darbe.

Severa's Stomach Bitters

Atlieka szita per sutrovėjimą maisto, sujautrinimą skilvio sulaikymą sukietėjimo vidurių, pastiprinimą nervų, czystijimą ir padauginimą kraujo. Nėra geresnės gyduolės nuo vidurių.

Preke 50c. ir 1.00 dol.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plauczių, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szleivuma, sutinima, vezį, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, ponogra, reumatizma dusinima, paralyzių ir tt. Praszaliniu gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagalba geriausių elektriszku prietaisais.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per keleta dienu. kraujo nuodijimus, odos ligas, semens begima, žaizdas gerklė ir burnoj, nosvy, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lyeziu nusilpnejiama ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir gvarantuojaju Pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specializakumu. Gyvsidabrio nevartoju. Nuodugnus iszeggaminavimas ligonio ir jo iszgydymas—tai yra mano prideryste.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszškai atsilankyti, gali parazyti laiszka; butinai reikalaujame paciento insitikejimo.

Szneku visoklose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Daugiaus kaip 150 laiszky nuo iszgydyty žmonių gauta laike paskutinių dviejų mėnesių.

Nesiusk piningu.

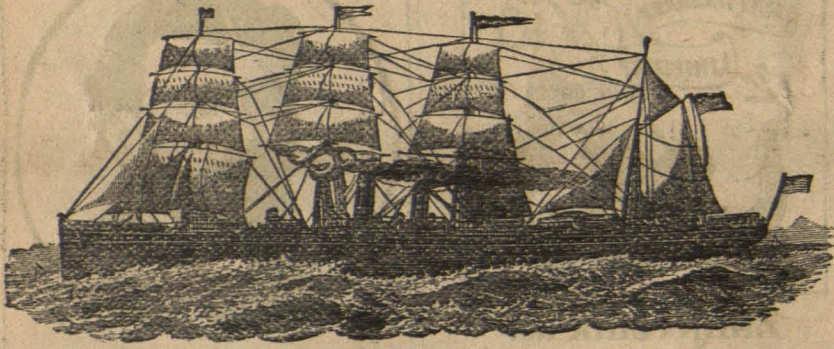
Daug žmonių serga ant poliucijos kuri pasirodo laike miego arba prienuszlapiavimo, ir jeigu isz tos nesi-gydyds, ji neapleis žmogų kankinusi. Zmonės turinti tą ligą kenczia nemigą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą arba netrovėjimą, nerviszkumą, vidurių ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnėjimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiuos atsitikimuose reikalaujji pagalbos, nesiusk piningų, bet raszyk pas mane įdėdamas markę, o asz atsiusiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adrisuok:

John Wasel.

Box 657, Iron Mountain, V. Mich.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant laivagery linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siunciu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuociu pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsauguju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire—insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszocius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
633 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sude-ta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztoriniku visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorinika mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 50 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszios ligoms, kada Kazuno Gumbo—Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo—Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutes vaistų ir tablets Gumbo—Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug zmonių yra iszsigyde isz ilgios sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalin-Reumatizma vartojant per atsakintį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minetas ligas. Pri-iusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI
Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.
Vice-prez. — J. Tareils,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.
Sekretorius — T. Astramskas,
732 S. Front st. Philadelphia, Pa.
Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.
Pittston, Pa.
Kasos globėjai { K. Unika,
943 S. 2nd. str.
Philadelphia, Pa.

Uzveisdotoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

assokuravojimo NAMU ir visokiu DAIGTU na ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Lietuviu užeiga,
pas S. Arbaczaucka,

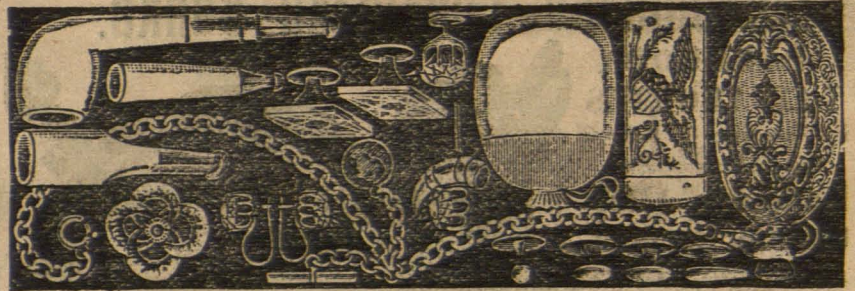
1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausie lietuviams uzeiga isz viso miesto. Prilaukau visokius gerymus, kaip tai: Alų, Arielka ir Vyną. Podraugel laiku uzhandzins ant etalo per visą dieną. Teipgi parduodu laivakortes ant geriansių laivų ir už pigiansią prekę. Siunciu pinigus į visas svieto dalis. Lietuviai, atkeliave isz kitų miestų, ras pas maną szirdinga primimą.

Lietuviu užeiga.

Geriausie užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaukau visokius gerymus, kaip tai: Alų, Arielka, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunciu pinigus į visas dalis svieto. Pardadu laivakortes ant visų linijų. Apart to dudu kiekvienam prieteliszka rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekada neįgirdėta! Ateikit pažūrēt, pažūrėjims nieko nekasztoja!
Dabar mes paleičiame turgan geriau į laikrodėli: **TIKRA AMERIKISZKA**, 14k. su dvigubais paankuotais lankztais, ausuke uzskamais ir austatomas, vyriaszkes ir moteriszkes, su **TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIA**, pilnu akmenų, R. R. gvarantuotas, nikeluotais viduriais, iszduodame raszta **GYVANGLIA** ANT 20 METU; pasgal iszveizda ir geruma toki laikrodėli visados gali Tyginti prie \$40 vertes aukso laikrodėli. Visiems puikių laikrodėli mylėtojams mes duosime bėgyti prie 60 dienu puikios prezentas: 1 viena marių putų **PYKKE** su didiele galvuke ir gintarinu cibuku, vertes \$1 50; 1 grynų marių putų **OLGARNICZIA**, vertes 75c; 1 nikelinė briezokams **DEZUTE** 25c. 1 dailų aukso toki **DICKENS LENCINGELI** su Cameo kabute. \$1.50; 1 puikią aukso toki **SAGUTE**, \$1 00; 1 viena porą puikių **AUSKAMU** da'mantais sodintu. \$1.00; 1 puikią **SILKA** isz sodintą brangakmenais 40c; 1 porą paankuotų kolonikų su parmuoterio virezais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su parmuoterine apazzia, 25c; 2 kaliteriams guzikų, parmuoterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutine sagute su dailiu akmeniu 7c. Laikrodėli ir 14 dovanų einanziane C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir ekspreso kasztns; stuntinį galite iszgzaminuoti ant ekspreso ir jei nepatiktų, sugrazinkite mums atgal musų kasztais. Kur cesiranda **Expreso Offisas**. \$1 98 turi but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisiute pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį **PZLI**: dailius mes pasiuncziamė tada per paczta. uzregistrave savo kasztais.
Je'gu pirket ant syk laikrodėlius gausi **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI**. Paraszyk, ar laikrodėli ar moteriszka. Jeigu moteriszka, tad vyriaszko **DICKENS** len'ingelio mes pasiunime moteriszka 30 colų aukso toki **Lorgnette** lencingeli. Raszyk szendien pakol iszpardavimas nelszszbalęę.
Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

HOTELIS

K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus alucio, puikiai kvėpianzių Cigarų, ir reikale suteikia drangiszka rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the **Scientific American.** A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newdealers.

MUNN & Co., 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St. Washington, D. C.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszka iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus angszeziaus pamintus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wiska padirba pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone **W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.**

